

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED.
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 194. SZÁM.

Debrecen, 1939 augusztus 26 szombat

ÁRA: 12 FILLÉR.

Háború vagy béke

Roosevelt amerikai elnök közvetítő megoldásokat ajánlott a német és lengyel ellentétek megoldására

Hitler nagyfontosságú tanácskozást folytatott a birodalom vezetőivel és fogadta a nagyköveteket

Az angol kereskedelmi hajókat visszarendelték a kikötőkbe Hasonló intézkedéseket tett a német kormány

Aláírták az angol-lengyel kölcsönös segélynyújtási egyezményt

Daladier rádióbeszéde: Franciaország teljesíti kötelezettségeit

Visszatért Moszkvából az angol-francia küldöttség

Elmarad a tannenbergi ünnepség

Hitler üzenetet küldött Chamberlainnek

A nemzetközi feszültség helyzetképe azt mutatja, hogy a közeli napokban dől el: béke lesz vagy háború. Újabban Roosevelt amerikai elnök küldött üzenetet Hitler vezérhez és Moseicki lengyel államelnökhöz és háromféle metódust ajánlott a viszály elsimítására. Még nem ismeretes, hogy kap-e és milyen választ az amerikai elnök, de a jelek arra vallanak, hogy az amerikai közvetítésnek aligha lesz kézzelfogható eredménye. Legtalálhatóbb az a meghatározás a helyzetre, hogy a békét még valami csoda megmentheti.

Hitler vezér a birodalom vezetőivel tanácskozást folytatott, melynek nagy jelentőségét tulajdonítanak. Ezután fogadta az olasz, japán, angol és francia nagykövetet. Az angol nagykövet szombaton Londonba repül.

A válság elmergesedésére mutat az a sorozatos incidens, amely a német-lengyel határon lejátszódott az elmúlt huszonnégy órában. Az is háborús veszélyt sejtető intézkedés, hogy az angol kereskedelmi hajókat visszarendelték a hazai kikötőkbe.

Londonban tegnap írták alá az angol-lengyel kölcsönös segélynyújtási egyezményt és Daladier is olyan kijelentést tett, hogy Franciaország vállalt kötelezettségeit teljesíti.

Az is a helyzet komoly voltát mutatja, hogy elmarad a vasárnapra tervezett tannenbergi ünnepség s Hitler várva várt beszéde.

Az angol király összehívta a koronatanácsot

London, aug. 25. György angol király ma fogadta Chamberlain miniszterelnököt, majd összehívta a koronatanácsot. Az angol kormány azt az utasítást adta kereskedelmi hajórajának, hogy maradjon az angol kikötőkben, illetve térjen oda vissza. A német kormány ennek következtében szintén parancsot adott kereskedelmi hajórajának, hogy maradjon a német kikötőkben, illetve térjen oda vissza.

Fontos tanácskozás Hitlernél

Berlin, aug. 25. (Német TL). Tájékozott helyről szerzett értesülés szerint Hitler vezér péntek délután a birodalmi kancellárián Ribbentrop birodalmi külügyminiszter jelenlétében fogadta Olaszország, Japán, Anglia és Franciaország nagykövetét.

London, augusztus 25. Henderson berlini angol nagykövet pénteken a német államfő kívánságára megjelent Hitler kancellárnál. Az angol nagykövet holnap repülőgépen Londonba indul, hogy jelentést tegyen Chamberlain miniszterelnöknek.

Berlin, aug. 25. Hitler Adolf vezérkancellár csütörtökön a késő esti órákban fogadta a Moszkvából hazatért Ribbentrop birodalmi külügyminisztert. A tanácskozásba később belevonták a kormány több tagját is. Pénteken reggel a lapok csak annyit közöltek, hogy a megbeszélések jóval éjjel után értek véget. Hivatalos helyen egyelőre nem voltak hajlandók közléseket tenni a tanácskozás lefolyásáról.

Berlin, augusztus 25. Éjjel után két óráig tartott a birodalmi kancelláriai palotában Hitler birodalmi

vezérkancellár tanácskozása Göring tábornaggal, Keitel vezér ezredessel, Ribbentrop birodalmi külügyminiszterrel és Raeder vezértengernaggal. A tanácskozást pénteken délelőtt folytatták. Beavatott helyen azt válaszolták a hírlapírók kérdésére, hogy döntés vasárnap előtt nem várható. Egyben megcáfolták azokat a külföldön terjesztett híreket, hogy a nürnbergi birodalmi pártnapot elhalasztják.

Roosevelt bizik a békében

Washington, aug. 25. Roosevelt elnök Washingtonban a sajtóértekezleten kijelentette: nem tartja valószínűnek, hogy a mostani európai helyzet szükségképpen háborúhoz vezessen. Hozzátette, hogy a kongresszust csak akkor hívja össze rendkívüli ülésre, ha a háború közvetlen küszöbön áll. Kijelentette az elnök, hogy Észak-Amerika ma inkább, mint valaha kész szembenézni az európai válsággal. A válság hatását az amerikai életre — mondotta — lehetőleg a legesekélyebbre kell csökkenteni.

Roosevelt elnök kijelentette még 1. ha az európai helyzet hétfőre nem változik meg, nem hagyja el a Fehér Házat, 2. Hitlerhez intő-

zett közvetítő ajánlatában senkire sem gondolt különösképpen, mint közvetítőre, 3. Észak-Amerika ma

Elmarad a tannenbergi ünnepély

Berlin, aug. 25. Berlinben ma hivatalos közleményt adtak ki, amely ezeket mondja: Tekintettel a feszült helyzetre, a vasárnapra kitűzött tannenbergi ünnepség elmarad.

Daladier rádiószózata a francia néphez

Páris, augusztus 25. Daladier francia miniszterelnök rádiószózatot intézett a francia néphez. Hangzottatta többek között, hogy mindent elkövet, ami emberileg lehetséges, a háború elhárítására. Minden kérdést szabad és becsületes tárgyalásokkal rendezni lehet, ha a felelős államférfiak őszintén akarják a békét.

Nyomatékosan hangsúlyozta Daladier, hogy Franciaország valamennyi vállalt kötelezettségét teljesíti.

Majd megemlékezett a német-orosz szerződésről, ezután pedig az elmúlt napokban elhangzott békebeszédet tette szóvá. Hangzottatta, hogy Franciaország ezekhez a felhívásokhoz és erőfeszítésekhez teljes mértékben csatlakozik. A világ sorsának ezekben az ünnepélyes óráiban mindnyájan hinni akarjuk, hogy az okosság és a józan belátás mindenek ellenére végül is győzedelmeskedik — fejezte be beszédét Daladier miniszterelnök.

Az angol-lengyel segélynyújtási egyezmény aláírása

London, aug. 25. (MTI) Halifax lord angol külügyminiszter és Raczinsky gróf londoni lengyel nagykövet a külügyi hivatalban péntek délután aláírták az angol-lengyel kölcsönös segélynyújtási egyezményt. Az egyezmény 8 pontban állapítja meg azokat a körü-

ményeket, amelyek között a két aláíró fél egymás segítségére siet. Az a körülmény, hogy a jelen egyezményhez vezető tárgyalások oly gyorsan és kielégítően fejeződtek be, mindkét kormány számára a legteljesebb meglepetést jelentti.

Berlini jelentés szerint Románia semleges marad

Berlin, aug. 25. A legtöbb lap első oldalán közöl egy bukaresti hírt. E szerint Románia közölte a

lengyel kormánnyal, hogy lengyel-német háború esetén szigorúan semleges marad.

Tárgyalanná vált...

Páris, aug. 25. A Havas iroda jelenti Moszkvából: A francia és angol katonai bizottság félegykorvonaton Leningrádon keresztül Helsinkibe utazik.

Moszkva, aug. 25. (Havas.) Vorosilov szovjet hadügyi népbiztos kijelentette az angol és francia

katonai küldöttség vezetőinek, hogy a támadást kizáró német-orosz szerződés megkötése következtében az Angliával és Franciaországgal folytatott tárgyalások tárgyalanná váltak. A két küldöttség ma éjszaka elhagyja Moszkvát.

Lengyel hadihajók megint tüzeltek egy német utasrepülőgépre

A gépen utazott Stuckert államtitkár is.

Berlin, augusztus 25. A Német Távirati Iroda jelentése szerint a lengyelek pénteken délben egy nyílt tenger felett repülő utasforgalmi repülőgépre tüzeltek, amelyben többek között Stuckert államtitkár utazott. Berlinbe a danzigi jogászyűlésről. A lengyel légelhárító nehéz ágyúk lövései közül is a Rudolf Klein nevű utasszállító gép közvetlen közelében robbantak fel. A gép, amelyben 17-en

ültek, körülbelül 10 ezer méter magasságban repült és nagy távolságban a repülő számára eltiltott területtől, amikor a lengyel hadihajók tüzelése megindult.

Berlin, aug. 25. Egy lengyel torpedóromboló pénteken 15.20 órakor a danzigi öbölben tüzelni kezdett egy német vízirepülőgépre, amely az öbölnek lengyel fennhatóság alatt levő részen kívül tartózkodott.

Lázasan tanácskozások Párisban

Páris, augusztus 25. Daladier miniszterelnök a pénteki nap folyamán csaknem szakadatlanul tovább folytatta megbeszéléseit a hadsereg vezérkarával s a kormány tagjaival. A miniszterelnök ebédjét és vacsoráját is dolgozószobájában költötte el. A képviselőház külügyi bizottsága péntek délután Mistler elnöklésével értekezletet tartott, amelyen megvitat-

ták a nemzetközi helyzetet. Politikai körökben és a francia sajtóban ellenőrizhetetlen hírek terjedtek el a kormány átalakításáról. A folyosókon Frossard, Blum, Flandin és Marin tárcavállalásáról beszélnek.

Páris, augusztus 25. Bonnet külügyminiszter péntek délelőtt fogadta az angol, lengyel és spanyol nagykövetet.

Hollandia megőrzi és megvédi semlegességét

Hága, aug. 25. A Holland TI a következő közleményt adta ki: A kormány fegyveres összeütközés esetén lézi téren épp úgy, mint minden más téren meg fogja őriz-

ni teljes semlegességét s ezt bármilyen eszközzel megvédi akár az egész világ ellen is.

Brüsszel, aug. 25. A pénteki minisztertanácsról kiadott közle-

mény szerint a miniszterelnök beszámolt a nemzetközi helyzetről. A véderőminiszter bejelentette, hogy a helyzet megköveteli a további biztonsági intézkedések megtételét, amely azonban még nem

jelent a belga hadsereg réeszlges mozgósítását.

Amsterdam, aug. 25. A kormány csütörtök délután elrendelte az előzetes mozgósítást.

Egyetlen amerikai katonára sem számíthatnak

Páris, augusztus 25. A mai francia lapok vezető helyen ismertetik Roosevelt elnök üzeneteinek szövegét és hangoztatják, hogy Roosevelt nem óhajt vállalkozni a közvetítő szerepére.

A Paris Soir newyorki távirata szerint sem Roosevelt, sem az amerikai közvélemény nem volna hajlandó fegyveres segítségben részt venni Angliát és Franciaországot. A két állam — az önkénteseket le-

számítva — egyetlen amerikai katonára sem számíthat, bár minden anyagi támogatást elvárhat Amerikától. Az Egyesült Államokban — folytatja a francia lap tudósítója — alapjában véve senki sem veszi bizonyosra a fegyveres együttműködést. Az amerikai közvélemény reméli, hogy még az utolsó pillanatban valamilyen módon meggátolhatják a háború kitörését.

Német hadihajó futott be Danzig kikötőjébe

A nép ujjongva üdvözli.

Danzig, aug. 25. A Schleswig-Holstein német hadihajó pénteken reggel a kikötőt körülvevő danzigi lakosság ujjongása közben befutott a danzigi kikötőbe.

A danzigiak ezrei gyűltek össze a danzigi kikötőben, hogy üdvözöljék a kikötőbe érkező Schleswig-Holstein német hadihajót. A hajó

legénysége a fedélzeten gyülekezett és ott fogadta az ujjongó tömeg köszöntését. A kikötő bejáratát gazdagon felzászlózták, csupán a lengyelek által megszállt Westerntalpen nem lengett egyetlen zászló sem. A lengyel kikötőrész teljesen üres volt.

Hat olasz korosztály van fegyverben

Róma, augusztus 25. Pénteken délben hivatalos közlemény jelent meg, amely szerint óvatossági intézkedésként az 1903-as és 1915-ös évi korosztályokhoz tartozó tartalékosokat fegyverbe hívják. Ezzel a behívással a zászló alatt levő korosztályok száma hatra emelkedett. Róma általános

hangulata nyugodt. Sokakban él az a meggyőződés, hogy a háború és béke kérdésének eldöntésében a Ducenak döntő szava lesz.

Róma, augusztus 25. (Német TI.) A legutóbbi olasz behívások keretében a fasista milícia 35 zászlóalját fegyverbe szólították.

Japán feladja eddigi európai politikáját

Tokió, aug. 25. Félhivatalosan közlik, hogy a minisztertanács pénteken tartott ülésén elhatározta, hogy az Európával eddig folytatott politikát feladja. Hiranuma miniszterelnök a határozat részleteiről holnap tájékoztatja a császárt. Több megbeszélés, amely a kormányon belül és a császár környezetével folyt, arra mutat, hogy fontos változások állnak küszöbön és azokat hétfőn hozzák nyilvánosságra.

Tokió, aug. 25. (Domei iroda.) A japán kormány elhatározta, hogy visszarendeli az Európában élő

valamennyi japánt. A Yafkudimaru gőzöst, amely eredetileg pénteken akart elindulni Hamburgból, utasították, hogy egyelőre maradjon Hamburgban és vegye fel fedélzetére az Európából elutazó japánokat. Elhagyják Németországot azok a japán atléták is, akik jelenleg Bécsben vannak, Angliában 1032, Franciaországban 564, Németországban 471, Olaszországban 75 és Lengyelországban 18 japán él. Ezeknek most kivétel nélkül haza kell térniük Japánba.

Tárgyal-e Lengyelország?

Varsó, augusztus 25. Roosevelt elnök üzenete pénteken korán reggel érkezett Varsóba közvetlen kábelen és teljes egy óra hosszat tartott, míg a külügyminiszteriumban az angolnyelvű táviratot lengyelre fordították, azután átnyújtották Mosceicki köztársasági elnöknek. A szöveget egyidejűleg tanulmányozni kezdte Beck külügyminiszter is.

A külügyminiszteriumban úgy tájékoztatták a sajtót, hogy a kormány még nem foglalt állást Roosevelt elnök javaslatai tekintetében. Még legelfogadhatóbb Lengyelország számára az amerikai elnök ajánlatának első pontja, de a második és a harmadik nagyon erősen Münchenizű és a harmadik azonkívül szöges ellentétben van Lengyelországnak azzal az elvével, hogy nem enged dönteni a maga sorsa fölött a saját beleszólása nélkül, mint ahogy azt Beck külügyminiszter legutóbb is kijelentette. Elképzelhető, hogy a lengyel kormány tárgyalásra lép a német birodalmi kormánnyal, de

csak az adni-kapni alapján és arról szó sem lehet, amit Németország kíván, hogy Lengyelország adjon és Németország kapjon.

Danzig, aug. 25. A lengyel kormány Danzig szabadváros szenátusához két jegyzéket intézett. A jegyzékekben tiltakozik egész sor olyan intézkedés ellen, amelyeket a danzigi kormány a legutóbbi fejleményekre voló tekintettel hozott meg.

Varsó, augusztus 25. A varsói szovjet orosz nagykövetség alaplatannak minősíti azokat a külföldön elterjedt híreket, amelyek szerint a szovjet kormány lépést tett Varsóban, hogy Németország és Lengyelország között közvetlen tárgyalás induljon meg.

Páris, augusztus 25. A Paris Midi varsói távirata szerint a varsói szovjet nagykövet felkereste Beck külügyminisztert s ismertette előtte a német-orosz szerződés jelentőségét. A nagykövet hangoztatta, hogy a szerződés nem irányul Lengyelország ellen.

Roosevelt békeüzenete Hitler vezérhez és Moscicki elnökhöz

Washington, aug. 25. (Havas.) Roosevelt elnöknek Hitler vezérhez intézett üzenete így hangzik:

Hitler Adolf Öccsellencsiájának, a Német Birodalom kancellárjának. Apr. 14-én Önhöz intézett üzenetemben kijelentettem, hogy nézetem szerint a nagy nemzetek vezetőinek hatalmukban áll az, hogy népeikről elhárítsák az őket fenyegető szerencsétlenséget. De a világválságnak katasztrófával kell végződnie, ha csak minden oldalról azonnal nem tesznek jószándékú erőfeszítéseket az ellentétek békés és konstruktív alapon történő megoldása érdekében. Ma úgy látszik, hogy ehhez a katasztrófaig igen közel állunk.

Nem kaptam választ áprilisi levelemben Önhöz intézett üzeneteimre. De mivel úgy vélem, hogy a világbéke ügye — amely az emberiség ügye is — minden más szempont felett áll, ismét Önhöz fordulok abban a reményben, hogy a fenyegető háborús veszélyt és következképp a népek összességét sújtó szerencsétlenséget még el lehet hárítani.

Kérve kérem tehát Önt, amiképp kérve kérem a lengyel köztársasági elnököt is, hogy a német és lengyel kormányok közös egyetértéssel tartózkodjanak mindennemű pozitív ellenséges cselekedettől, továbbá észszerű és meghatározott időn belül és ugyancsak közös egyetértéssel járuljanak hozzá ahhoz, hogy a közöttük fennálló ellentéteket az alábbi három módszer valamelyikének alkalmazásával rendezzék.

1. Közvetlen tárgyalások útján.
2. Az ellentétet olyan pártatlan döntőbíráskodás elé vigyék, melyben mindkét fél megbízik.

3. Az ellentéteket békítő eljárás útján rendezzék és a békítő avagy mérséklő szerepre, vagy a hagyományosan semleges európai államok egyikének, vagy az amerikai államok egyikének egyik polgárát kérjék fel, — amely köztársaságokat az európai politika ügyeihez semmiféle kapcsolat vagy részvétel számai sem fűznek.

Mivel Németország és Lengyelország szuverén államok, magától értetődik, hogy a fenti módszerek valamelyikének elfogadása után mindkét fél hozzájárul ahhoz, hogy teljes mértékben tiszteletben tartja a másik fél függetlenségét és területi épségét.

Az Egyesült Államok népe egyhangúan ellenzi a katonai hódítás és elnyomatás módszereit és egyhangulag elutasítja azt a tételt, hogy bármely államfőnek avagy bármely népnek joga volna arra, hogy céljait vagy törekvéseit olyan eszközökkel valósítsa meg, amelyek az emberek millióit háborúba sodornák és amelyek a világ minden államára — hadviselőkre és semlegesekre egyaránt — szerencsétlenséget és szenvedéseket zúdítanak — amikor ezek a célok és törekvések, amennyiben igazságosak és észszerűek, a békés

Köszvényes fájalmaknál

reumatikus bántalmaknál, idegfájalmaknál, fejfájásnál, izületi- és tagfájalmaknál, valamint meghűléses betegségeknél gyorsan és biztosan hat a Togat. Orvosok ezrei ajánlják a Togat-t, tehát Ön is bizalommal vásárolhatja. Tegyen még ma egy kísérletet. Kérje kifejezetten a kiváló hatású Togat-t. Teljesen ártalmatlan. — minden gyógyszerárban, P 1.60.

tárgyalás módszereivel vagy éppen döntőbíráskodás útján is megvalósíthatók.

Az Egyesült Államok népe nevében — és azt hiszem, hogy a világ minden békeszerető férfiája és nője nevében intézek Önhöz felhívást és kérem, járuljon hozzá ahhoz, hogy a német és lengyel kormányok között fennálló ellentétet az általunk javasolt módszerek valamelyike útján rendezzék.

Talán nem is szükséges megismételnem, hogy amennyiben a német és lengyel kormányok hozzájárulnak ellentéteik békés megoldásához, akkor az Egyesült Államok kormánya mindig készen áll arra, hogy a maga részéről — az április 14-i üzenetemben közölt módon — előmozdítsa a világot veszélyeztető kérdések rendezését.

Franklin D. Roosevelt.

Roosevelt elnök Moscicki lengyel köztársasági elnökhöz intézett üzenete így hangzik:

Moscicki Ignácnak, a lengyel köztársaság elnökének, Varsó.

A jelenlegi válság nyilvánvalóan súlyos volta sürgős kötelességgé teszi, hogy megvizsgáljuk a világháború elhárításának összes lehetőségeit. Ebben a szellemben úgy vélem jogosult vagyok arra, hogy bizonyos megoldási lehetőségeket tanulmányozásom javasoljam.

A német és lengyel kormányok közötti ellentéteket a két kormány közvetlenül megvitathatja. Ha ez lehetetlennek mutatkozik, mindazokat az ellentéteket döntőbíráskodás elé lehetne vinni.

Ujabb fegyveres összeütközés a német-lengyel határon

Hindenburg, aug. 25. (Német Távirati Iroda.) A csütörtökre virradó éjszaka súlyos határincidens történt a makoschani német-lengyel határszakaszon. Őrjáratuk során a lengyel határkatonának német területre léptek.

A német vámtisztek fegyverüket használták, mivel a lengyel katonák felszólítás ellenére sem tértek vissza lengyel területre.

Atüzelést a lengyelek viszonyozták, úgyhogy szabályszerű lövöldözés kezdődött. A golyóváltás során német területen egy lengyel katona súlyosan megsebesült és kórházba kellett szállítani. Német

A harmadik módszer egy pártatlan harmadik fél közvetítésében állhatna és ebben az esetben indokolt volna, hogy a szembenálló felek az egyik hagyományosan semleges állam, avagy az egyik pártatlan és a jelenlegi válságos ellentét helyétől távolfekvő amerikai köztársaság jószolgálatait vegyék igénybe.

Ha önök hajlandók a fenti három módszer valamelyikének alkalmazásával keresni a megoldást, akkor biztosíthatom önöket az Egyesült Államok kormányának és népének lelkes és teljes rokonszenvével.

Felhívást intézek Önhöz — amiképp felhívást intéztem a német kormányhoz is —, hogy a fenti módszerek tanulmányozása alatt tartózkodjanak mindennemű pozitív ellenséges cselekedettől.

Azt hiszem, tudott dolog ön előtt, hogy az Egyesült Államok nevében szólva mindig a béke érdekében érvényesíttem és fogom továbbra is érvényesíteni minden befolyásomat. Valamennyi nemzet, a kicsiny és nagy nemzetek fiai egyaránt békét akarnak, nem törek-szenek katonai hódításra és bár tudják, hogy a nemzetek között időnkint mindig fel fognak merülni vitás követelések és ellentétek, de ezek az ellentétek kivétel nélkül békés úton is megoldhatók, ha erre feltétlenül hajlandóságot mutat.

Ugyanilyen értelmű közleményt, intézményt intéztem a német birodalmi kancellárhoz is.

Franklin D. Roosevelt.

részről is van egy súlyos sebesült.

Katowice, aug. 25. (Lengyel Távirati Iroda.) A csütörtökre virradó éjszaka egy kis német csapat átlépte a német-lengyel határt és megtámadta a katowicei kerületben Makoszowa község vasútállomását és vámhivatalát. A német csapat többszáz lövést tett, aminek következtében egy vasúti alkalmazott és egy Buda nevezetű határőrtizedes megsebesült. Az utóbbi súlyosan megsebesült és Németországba vitték, fegyvereit pedig elvették. A berlini lengyel nagykövetség a német külügyi hivatalban tiltakozást jelentett be.

Mussolini nagy béketervéről tudnak Párisban

Páris, augusztus 25. A francia közvélemény nyomott hangulatára kissé enyhítőleg hatott Roosevelt elnök üzenete az olasz királyhoz és császárhoz. Noha Párisban nem fűznek nagy reményeket a kezdeményezéshez, mégis úgy vélik, hogy az elnök lépése az utolsó lehetőségét nyújtja a békés megoldás számára. A reményt némileg alátámasztják azok az egyelőre ellenőrizhetetlen, de már két nap óta keringő hírek, amelyek szerint Mussolini nagy béketervet tart készletben. Ez a terv, amely állítólag az összes nemzetközi kérdések átfogó rendezését tartal-

mazza, az eszmecserék kiindulópontját alkothatná.

A *Matin* egyes jelekből arra következtet, hogy Mussolini kedvencen fogadja Roosevelt elnök lépését. Nagy fontossága van annak is — írja a lap —, hogy Amerika hajlandónak mutatkozik résztvenni egy európai értekezletben. A mai napon fog eldőlni az amerikai kez-

Hungária filmszínház

Ma szombaton UTOLJÁRA:

GRETA GARBO

legragyogóbb művészi teljesítménye.

Krisztina királynő

Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!

Fiú és leányka intezeli ruhákban, kabátokban a legjobbat legalcsóbban adja a

Benyáts ÁRUHÁZ

deményezés sorsa. Mindenesetre becsületére válik Roosevelt elnöknek, hogy ezt a lépést megtette — fejezi be a *Matin*.

A pápa békeszózata mély benyomást keltett a katolikus érzelmű francia főváros körében. Általános nézet az, hogy a katolikus egyház fejének szózata a kellő időpontban támasztja alá Roosevelt elnök kezdeményezését.

Róma fontos szerepe

Róma, aug. 25. (Magyar Távirati Iroda.) Rómában, bár megállapítják, hogy a helyzet a legutóbbi éjszaka nemesak hogy nem enyhült, de jelentősen súlyosbított, továbbra sem adják fel a békés kibontakozás reményét. A súlyosbodás jeleit Chamberlain csütörtöki beszédében, az angol és francia kormány katonai intézkedéseiben, a lengyel mozgósításban és a Danzig körüli csapatmozdulatokban látják.

Ezzel szemben a béke tényezőit látják Roosevelt elnöknek az olasz uralkodóhoz intézett fiúzetében, a pápa csütörtöki szózatában és az olasz kormány nyugodt magatartásában. Roosevelt üzenete a római diplomáciai körökben nagy érdeklődést keltett és növelte azt a reményt, hogy Róma, fontos szerepet játszhat a béke megmentésében.

Hogy az üzenet hatása gyakorlatilag hogyan érvényesülhet, azt az olasz hivatalos körök érthető tartózkodása következtében egyelőre nem lehet megállapítani. Az olasz sajtó magatartása egyébként változatlanul a következő:

1. Teljes szolidaritás Németországgal.
2. A demokraták magatartásának elítélése.
3. Olaszország békeakaratainak hangoztatása.

A bécsi angol útlevelesztály női személyzete elutazott

Bécsből jelenti a Reuter Iroda: A bécsi angol útlevelesztály női személyzete csütörtökön este elhagyta Bécsot.

A Reuter Iroda jelenti Berlinből, hogy az elmúlt éjjel az utolsó angol újságíró is elhagyta Berlint és Koppenhágába utazott. Őt újságíró utazott el: a Times, a Daily Telegraph, a Daily Mail, a Daily Express és a Reuter Iroda főmunkálása.

Borzalmas robbanás Angliában

Négy ember meghalt, 50 megsebesült. — A merénylettel az ír köztársasági hadsereg tagjait gyanúsítják.

London, aug. 25. Coventryben a belvárosban péntek délután félháromkor hatalmas és végzetes ki-menetelű robbanás történt. A robbanás 3 üzletet teljesen szétrombolt. Az első megállapítás szerint 4 embert — 3 férfit és egy nőt — megölt, 11 ember súlyosan, 40—50 könnyebben megsebesült. A rendőrség lezárta a forgalmat a város egész mentőszolgálatát mozgósította. A telefonközpont felfüggesztette a szolgálatot. A rendőrség eddig 2 férfit és 1 nőt letartóztott. Ugy tudják, hogy a merénylettel az ír köztársasági hadsereg tagjai követték el. A robbanás okozta kárt több ezer fontra becsülik.

A magyar minisztertanács foglalkozott a nemzetközi helyzettel

Budapest, aug. 25. A kormánytagjai ma délután félhatkor minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács, amelyen Teleki Pál gróf elnökölt, az általános nemzetközi helyzetet vitatta meg. A minisztertanács este 8 órakor ért véget.

Henderson angol képviselő meglátogatta Teleki miniszterelnököt

Budapest, augusztus 25. Henderson angol képviselő tegnap délután meglátogatta gróf Teleki Pál miniszterelnököt a Sándor-palotában. Henderson, aki az angol parlament egyik közep európai szakértője, a múlt héten érkezett Budapestre, innen Bukarestbe és Varsóba utazott, majd ismét visszatért a magyar fővárosba. Henderson látogatása Teleki miniszterelnök-nél félóra hosszat tartott. Az angol képviselő a Sándor-palotából egyenesen a budaörsi repülőtérre hajtatott és visszarepült Londonba.

A közönség felismeri a légvédelem fontosságát

Teljes mértékben igyekezett megfelelni a rendelkezéseknek.

Debrecenben kétnapos elsőtétítési gyakorlat volt, mely pénteken este megszűnt. Az esti órákban a város főútvonalai visszakapták rendes világításukat, de a mellékutcákon még részleges elsőtétítés volt. A járművekről is lekerültek a fénytompító berendezések, a villamosok és más közlekedési eszközök is a rendes kivilágítással voltak ellátva, a templomi harangok is megszólalhattak már.

Az elsőtétítési gyakorlat minden tekintetben tanulságos volt. Debrecenben már hosszabb idő óta nem volt ilyen gyakorlat és a mai feszült és zavaros helyzetben jó szolgálatot tett. — Az emberek előszedték a régen beporosodott elsőtétítési anyagokat és minden lehetőleg elkövezték, hogy az ismeretes rendelkezéseknek eleget tegyenek.

A padlásokon megtörténtek a víz- és homok felhűtése, úgy amint ezt az előírások kívánják és a lakosság igyekezett azon lenni, hogy minél kisebb fényzűrődés történjék a szabadba. A mostani elsőtétítési gyakorlat serkentőleg hatott az emberekre, hogy minden pillanatban készen álljanak a lég-

oltalmi rendelkezések teljes betartására.

Azokon a helyeken, ahol fegyverek, kasszák mutatkoznak, igyekeztek a közönség a szükséges anyagokat beszerezni úgy az elsőtétítést, mint más légvédelmi teendőket illetően. A mai időkben nem kell szót vesztegetni hiszen mindenki tudja, hogy ezeknek az intézkedéseknek a betartása milyen nagyfontosságú a köz szemponyjából és kívánatos, hogy azoknak minél precízebben eleget tegyenek.

Vitéz Boskó Mihály főfelügyelő, Debrecen város légoltalmi parancsnoka az elsőtétítés folyamán a közönség magtartásával kapcsolatban megelégedését juttatta kifejezésre. A légoltalmi csapatok megmozgatása is jó volt. A segélycsapatok rendszeresen jelentkeztek és 99 százalékban eleget tettek a jelentkezési felhívásnak.

A Debrecen biztonságát szolgáló elővigyázatos intézkedéseket a mostani előkészítő gyakorlat során a közönség minden rétege megértéssel fogadta és ez megnyugtatóan szolgál a jövőre nézve.

Felszólítás Páris lakosságához:

akinek párisi tartózkodása nem feltétlenül szükséges, hagyja el a fővárost.

Páris, augusztus 25. A francia fővárosban lázas ütemben folytatják a légvédelmi és más katonai előkészületeket. Különösen a polgári védelem megszervezésére hajtják végre sürgősen az intézkedéseket. Az elsőtétítési eljárással kapcsolatos intézkedéseket máris teljes mértékben előkészítették és ugyanezek az intézkedések megtörténtek számos más városban is, főleg a határvidéken.

A közmunkaügyi miniszterium felszólította a párisiakat, hogy mindazok a párisi lakosok, akiknek párisi tartózkodása nem feltét-

lenül szükséges, hagyják el a fővárost. Egy másik felszólítás a fegyverkezési gyárak szabadságon lévő alkalmazottainak és munkásainak szól, hogy azonnal térjenek vissza munkahelyeikre.

— Leendő anyák, akiknek különös gondtal kell arra ügyelniük, hogy bél-működésük rendben legyen, ezen célú úgy érhetik el, ha időközönként reggel éhgyomorral egy kis pohár természetes Ferenc József keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát!

A románok 400 ezer tonna búzát szállítanak a németeknek

Berlin, augusztus 25. (Inf.) A német birodalmi gabonaközpont megegyezést kötött Romániával, amelynek értelmében a románok háromszázezer tonna búzát szállítanak Németországnak a magánkereskedelem kikapcsolásával. A román magánkereskedőkől ezenkívül még százezer tonna búzát vesz át Németország.

Lemondott a jugoszláv miniszterelnök

A horvát kérdés megoldásával küldetését befejeztnek tekintli.

Belgrád, augusztus 25. Cvetkovics jugoszláv miniszterelnök a pénteki minisztertanács során minisztertanácsának beszámolt lemondásának okairól, amelyeket a kormányzótanácshoz intézett levelében kifejtett. Eszerint a február 6-án megalkult jelenlegi kormányának az volt a különleges feladata, hogy megegyezést létesítsen a horvátokkal. Ez a megegyezés a legfontosabb belpolitikai kérdések egyike volt. Cvetkovics miniszterelnök kijelentette, hogy megbízását teljesítette, amennyiben javaslatait a kormányzótanács elfogadta. Ennél fogva küldetését befejeztnek tekinti és úgy vélekedik, hogy az új helyzet megköveteli a kormány politikájának szélesebb alapokra való helyezését.

Ujra Cvetkovics alakít kormányt négy horvát bevonásával

Belgrád, aug. 25. (MTI) Miután a kormányzótanács csütörtökön délután elfogadta a Cvetkovics—Macek-féle megegyezést, a miniszterelnök péntek délután repülőgépen Belgrádba utazott. Múltón utána minisztertanácsot tartottak, amelyen Cvetkovics miniszterelnök bejelentette, hogy csütörtökön levélben elküldte Pál kormányzóhercegnek az összkormány lemondását. A kormányzóherceg a lemondást elfogadta és az új kormány megalakításával újból Cvetkovicsot bízta meg. Cvetkovics pénteken délután megkezdte tanácskozásait, amelyek azonban inkább csak formai természetűek. Az új kormány listája már készen áll és Cvetkovics pénteken Bledbe utazik, ahol szombaton újabb kihallgatáson fogja benyújtani az új kormány névsorát a kormányzóhercegnek. Utána előreláthatólag szombaton délután a szerb—horvát megegyezés szövegét is közléseztik. Cvetkovics miniszterelnökön kívül előreláthatólag Cinczar Markovics is sa helyén marad. A kormányban helyet fog kapni Macek és a horvátországi szerbek egy képviselője, azonkívül 2 óradikális miniszter. Az új kormány tehát széleskörű koalíciós alapon fog működni.

Svájcot nem fenyegeti közvetlen veszély

Bern, aug. 25. A svájci szövetségi tanács ülést tartott. Az ülés végeztével közleményt adtak ki, amely többek közt ezeket mondja:

A szövetségi tanács vizsgálat tárgyává tette a nemzetközi helyzetet és jölehet, azt igen súlyosnak találta, a béke ügyét mégsem látja reménytelennek. Még a jelen pillanatban sem látszik lehetetlennek, hogy a nemzetközi váltságot békés úton oldják meg. Mindazonáltal számolni kell a háború lehetőségével.

A szövetségi tanács kétségtelenné tartja, hogy Svájcot nem fenyegeti közvetlen veszély, ha összetűzésre kerül a sor.

A szövetségi tanács és a katonai vezetésnek ellenére a legna-

gyobb figyelemmel kíséri az eseményeket és elhatározta, hogy megtesz minden olyan intézkedést, amely adott esetben szükségesnek mutatkozik.

A tanács úgy véli, hogy ezeknek az intézkedéseknek a megtétele a jelenlegi helyzetben mégsem időszzerű. A mai időkben nem szabad megengedni, hogy nyugtalanság, vagy idegesség kerekedjék felül. Svájce katonái készen állanak arra, hogy a zászlók alá vonuljanak. Kötelessége mindenkinek, hogy megőrizze nyugalmát. A szövetségi tanács meggyőződése, hogy a svájci nép meggondoltan és méltóságteljesen néz szembe a következő napok eseményeivel.

Német jelentés a lengyel hadikészülődésről

Berlin, augusztus 25. A német lapok pénteken reggel továbbra is vezető helyen közlik a Danzig körüli lengyel csapatösszevonásokra vonatkozó jelentéseket.

Ezek szerint danzigi területről is könnyen kivehetők a lengyel részről végrehajtott csapatösszevonások, különösen Goldkrug és Kartschemken határállomásoknál, Pokoschken pályaudvarán, amely két kilométernyire fekszik a danzigi határtól, csütörtökön egész napon át érkeztek teher- és személyvonatok, amelyek nagyszámú gyalogságot hoztak magukkal. Pokoschken, Matern, Ramkau és Pampau városkában minden házat lefoglaltak, hogy elhelyezzék a katonákat.

Beszámolnak a berlini lapok arról is, hogy Kelet-Felsőszilézia határvidékén és a korridorban már

teljes a mozgósítás. A Kattowitz és Gdingen közötti vasútvonalon szinte már csak csapatszállítások folynak. Posenben, a német lapok szerint, a szállodákat lefoglalták a katonaság számára és valamennyi autót elrekviráltak katonai célokra.

A VILÁG legelőször furdője a nagyverdeli strand Használja ki!

V i g s z i n h á z

Az izgalmas és kalandos filmje:

Flotta a víz alatt

Háborús szerelmi regény. Fősz. RICHARD GREENE.

Nem engedélyezték a Nyilaskeresztes párt gyűlését és felvonulását Budapesten

101 plakátragasztót előállítottak a főkapitányságra.

Budapest, augusztus 25. A Nyilaskeresztes Párt nevében Kovács Emil országgyűlési képviselő és három társa kérvényt nyújtott be a budapesti főkapitánysághoz. Engedélyt kértek arra, hogy 27-én, vasárnap délelőtt a Nyilaskeresztes Párt a budai Vigadó nagytermében beszámológyűlést tarthasson. Egyúttal arra is engedélyt kértek, hogy a gyűlés után szimpátia-tüntető felvonulást rendezhessenek a városban az olasz és a német követtség épülete előtt.

Dr. Előd Sándor rendőrfőkapitány péntek délelőtt írásban értesítette a népgyűlést egybehívni szándékozókat, hogy a vasárnapi nyilaskeresztes gyűlést, valamint a tervezett felvonulást közrendészeti okokból nem engedélyezi.

Az elmúlt éjszaka egyébként ar-

ról értesült a rendőrség, hogy a város különböző helyein megjelenésre és terjesztésre nem engedélyezett plakátokat ragasztanak ki több helyen. Ezeket a falragaszokat a nyilaskeresztes párt a vasárnapi gyűlést és felvonulást hirdette. Tekintettel arra, hogy a rendőrség, illetve a megfelelő hatóságok a plakát kiragasztására engedélyt nem adtak, még az éjszaka folyamán a különböző kerületi rendőrkapitányságokon intézkedtek. Ennek az lett a következménye, hogy engedély nélküli plakátragasztás miatt 101 plakátragasztót előállítottak a különböző kerületi kapitányságra és töltik a falragaszokat, amelyek a vasárnapi nyilaskeresztes gyűlést hirdették, a rendőrség elkobozta.

A debreceni táblán történt vitriolos merénylet ügye a Kúria előtt

A tettes másfélévi börtönrre szóló büntetése jogerőssé vált.

Nagy riadalom támadt tavaly október 12-én a debreceni ítélőtábla folyosóján, ahol egy asszony perbeli ellenfelet vitriollal leöntötte. Csepányi Istók Ferencné volt a merénylő, aki esztendővel korábban otthagya a férjét s rövid idő múlva meghitt barátságot kötött egy Kovács Dezső nevű egyennel. De ez a barátság se tartott sokáig, sőt botrányos vége lett.

Néhány nap múlva Kovács gyantalanul dolgozott a mezőn, az asszony rálépett, de szerencsére a pisztoly esütőtörtököt mondott. Többször próbálta elsütni, de a revolver felmondta a szolgálatot.

A bíróság szándékos emberölés büntetékére ítélték a két hónapig fogházra ítélt Csepányiné, aki ezt a büntetést leülte. Szabadulása után ügyvédhez fordult és polgári pert indított Kovács ellen. Nagyszögű erkölcsi kártérítést követelt Kovács Dezsőtől, mert a férjéhez intézett levéllel súlyosan megrágalmazta.

A francia sajtó a Szent István-napról

Párizsból jelentik: A francia sajtó gazdag fényképanyagban és részletes táviratokban számolt be a budapesti Szent István-napi ünnepségekről. A lapok nagyrésze úgy véli, hogy a magyar nemzet a szent király emlékének országgraszoló és fényes megünneplésével egyben nemzeti önállóságához és függetlenségéhez való törhetetlen ragaszkodását is kifejezésre akarta juttatni. Több lap rokonszenvező hangon emlékszik meg a magyar nemzet szabadságszeretőitől, a magyar faj tőrfias és büszke jelleméről s a Magyarországot Nyugat-Európához fűző lektani és kulturális szálakról.

Pierre Lyauté, a Journal Budapestre küldött munkatársa, aki jelen volt a „csodálatos szép” Szent István-napi körmenetben, a lap hasábjain részletesen beszámol magyarországi benyomásairól.

— A körmenetben — írja az önálló nemzeti élet létkéte nyitvánult meg. Horthy kormányzó tengernagyi díszruhájában nagyszerű jelenség volt. —

Tavaly október 12-ére volt kitűzve a debreceni táblán ennek az ügynek fellebbviteli tárgyalása. Az asszony bejött Debrecenbe, vásárolt félliter vitriolt, ezt egy eszuporba öntötte és kosarában vitte a táblai tárgyalásra. A tábla folyosóján ült egy padon Kovács Dezső. Az asszony eléje állt és ráírvallt: — Most az én leszámolunk! Végzek veled!

Kívette kosarából a vitriolos eszuport s tartalmát Kovács arcába loccsantotta. A tömény vitriol igen súlyos égési sebeket ejtett Kovács Dezsőn, aki emiatt egyik szemvilágát is elvesztette.

A debreceni törvényszék tárgyalta elsőfokon az ügyet és az asszonyt másfélévi börtönrre ítélt. A tábla ezt az ítéletet helybenhagyta. A bejelentett semmisségi panaszok folytán tegnap foglalkozott ezzel az ügygel a Kúria és a semmisségi panaszokat elutasította, amivel a másféléves börtönrre szóló ítélet jogerőssé vált.

Fellépése, mozdulatai, tekintete nagy államfői benyomást keltik. A körmenet gazdag magyar díszruhái a múltat idézték fel.

Demény Géza a Fiu Felsőkereskedelmi ideiglenes igazgatója

A Kereskedő Társulat iskolafelügyelő bizottsága tegnap este ülést tartott Tasnádi Károly Gyula elnökletével. A bizottság egyhangúlag azt a határozatot hozta, hogy a következő, 1939-40. tanévre Demény Géza tanárt a fiú felsőkereskedelmi iskola ideiglenes igazgatójának ellátásával ideiglenesen megbízta. Demény Géza eddig is az intézet megbízott helyettes igazgatója volt és feladatát közmegelegedéssel látta el.

Ugyanakkor a felügyelő bizottság egyhangúlag jegyzőkönyvi kivonatan elismerését nyilvánította Fux Antal tanügyi főtanácsos, eddigi igazgatónak 35 éven át kifejtett tanári és nevelői működéséért s három éven át kifejtett igazgatói tevékenységéért.

Megkezdődött az ORLE konferencia

Révész Imre püspök és Vasady Béla egyet. tanár érdekes előadásai.

Az Országos Református Lelkészegek Egyesülete esütőtörtökön kezdte meg többnapos tanácskozását Cegléden. Az értekezlet több mint 300 résztvevője között ott volt a vizsztató országgraszó számos kiválósága.

Az első előadást Varga Imre rimaszombati lelképásztor tartotta „Húsz év tanulságai, a felvidék magyar reformátusainak visszatérése alkalmából” címmel. Rámutatott arra, hogy a református parókiák megfelelték nemzeti kötelességüknek és a szomorú húsz esztendő alatt nemzeti életünk legfontosabb végvárai voltak.

Dr. Vasady Béla debreceni egyetemi tanár, „Mitosz vagy Kijelentés...” címmel tartott előadást. Ismertette a Ludendorff-ház „Német Istenhitét” és Rosenberg híres könyvét, „A huszadik század mítosza”-t. Rámutatott arra, hogy ez a mítosz a nemzeti és faji diésőséget öneölla teszi, holott Isten a nemzeti becsület szolgálatát is csak eszköznek tekinti és megszenteli, miközben azt a maga diésőségének szolgálatába hajlja. Példákat hozott fel arra, hogy a fajmítosz keresztényellenes elvei miképpen foglaltak tért a magyar szellemi életben is és ezért a magyar keresztény egyházak együttes feladatának jelölte meg, hogy tagjaikat igehirdetői és nevelői munkájuk révén a végső döntés elé állítsák: Mitosz vagy Kijelentés?

Szabó Imre budapesti esperes szólt fel ezután. A magyar reformátusokat — mondotta — annyiban érdekli ez a XX. századbeli mítosz, mert nagy átszűrésai vannak a fizikai, politikai és kulturális közelségénél és közönségénél fogva. Minden átszűrés kiértést számunkra kell vennünk, hogy számunkra új, végzetes konfliktusokat magyarságunk és keresztényiségünk között ne növelhessen és ne táplálhasson. Magyarnak és kereszténynek egyszerre megmaradni: ez népünk bölcsőjében letett sorsírásunk. E két oszlop között vezet át sorsdöntő időben a magyarságnak jövőjébe vivő útja.

Az első nap többek között még Soós Béla debreceni lelképásztor tartott előadást.

Révész Imre püspök előadása

A ceglédi ORLE értekezlet második napján, pénteken dr. Révész Imre tiszántúli püspök rendkívül érdekes előadást tartott „Igehirdetés és politika” címen. Szembeszállt azzal a felfogással, hogy „pap ne szóljon bele a politikába”.

Noha a pap nem végzett jogi vagy közgazdasági főiskolát, esetleg sokkal jobban érthet a napi élet kérdéseire, mint a szaktudásával kortávozott szakember. Majd ezt mondta:

— Hamis próféta az olyan állítólagos igehirdető, amely a népek, nemzetek, államok, esetleg — ami ma a legdivatosabb — a fajnak örök életet ígér. Isten ígéje szerint örök élete csak az egynek van, az üdvösség eljövendő sorsközösségében, Isten országában.

— Isten minden igaz és engedelmes igehirdetőjének ajándékba adhat egész sorsközösséget arra, hogy a halál révén állókat Ő töltsse el az élet és a jövő reményével. Aki igehirdető ezt a reményt és bizonyosságot a maga prédikálásával bele tudja árasztani katasztrófától rettegő, vagy abba már bele is jutott sors társába: az épp olyan örököse az igaz prófétáknak, mint amilyen tetőtől talpig hamis próféta az, aki a nép, a nemzet, az állam baját és kárát faji vagy egyéb mítoszokkal akarja győgyíteni.

— Az igehirdető általában a keresztény ember, minél katasztrófálisabb helyzetbe jut sorsközössége, annál inkább a rend pártján kell, hogy legyen, mert a káoszban kozmoszt teremtő Isten pártján van akkor, amikor a rend pártján

van! De nemcsak rendre van szükség, hanem kenyérre is. Az az igehirdető, aki szó nélkül hagyja, hogy Isten gyermekei önhibájukon kívül koplalni legyenek kénytelenek — néma eb; viszont aki a kenyérhez való jogot nem mint Isten ajándékához való júst hirdeti és csak követelni tanít, halált adni nem: vakoknak vak vezetője. Állami rend és társadalmi igazság: e kettő mellett a Krisztus választottjának és megváltottjának, tanítványának, követőjének és szolgájának, annál inkább Igéje hirdetőjének sorsközössége legválságosabb, legreménytelenebb óráiban is ki kell állania. Egyszerre mind a kettő mellett és egyik mellett sem kisebb nyomattal, mint a másik mellett! De ki kell állania az igaz és nem a hamis próféták vonalában, azaz: gyáva passzívistától és forradalmi bujtogatástól egyaránt mérhetetlen távolságban.

Révész püspök után Muraközy Gyula Kálvin téri lelképásztor beszélt a magyar református munkásságról.

— Lesett a létráról és zúzott sebet szenvedett a fején Tamás Kálmán asztalossegéd. Álmos uca 7. sz. alatti lakásán. A mentők részcsítették első segélyben.

METEOR MOZI MŰSORA

Szombaton 5, 7, 9 órakor!
SZAJNAPARTI SZERIELEM
és BESTIAK BIRODALMA
Holnap STAN-PAN film!

Julius Lippert dr berlini főpolgármester és társasága Debrecenben és a Hortobágyon

Az előkelő német vendégek Szendy Károly budapesti főpolgármesterrel s Debrecen város vezetésével megtekintették a debreceni egyetem, a városi strandfürdőt, majd a Hortobágyon a ménest, gulyát, csikósversenyt. — Ebéd a Hortobágyi Csárdában

Előkelő vendégek érkeztek pénteken délelőtt Debrecenbe. Julius Lippert dr. berlini főpolgármester, aki nejével és dr. Harold Rummert berlini városi igazgatóval napok óta Magyarországon tartózkodik, eljött a legmagyarabb város, Debrecen és a varázsos szépségű Hortobágy-pusztá megtekintésére.

Debrecen város vezetősége magyaros vendégszeretettel fogadta az előkelő vendégeket s minden intézkedés megtörtént, hogy a német főváros főpolgármestere és kísérei kitűnően érezzék magukat. Dr. Julius Lippert berlini főpolgármester valóban a legjobb impresziókkal távozott Debrecenből és a Hortobágy-pusztáról, ahol a fővárosi gazdag program után ezúttal a magyar vidék s a magyar nép lelkének sajátos szépségibe pillantott be.

Három autón érkeznek a vendégek

Poroszlay László tanácsnok már a délelőtti órákban felhívta telefonon a főváros polgármesteri hivatalát, hogy hány órára várható az előkelő vendégek érkezése? A válasza szerint már reggel nyolc órakor elindultak három autón Debrecen felé Budapestről. A társaságban voltak dr. Julius Lippert és felesége, Szendy Károly és felesége, dr. Herold Rummert, gróf Lázár Imre a Budapest székesfőváros polgármesteri hivatalának vezetője és Halász Árpád fővárosi lapszerkesztő. Érkezésük 12 órára volt tervbevéve.

Dr. Kölesy Sándor polgármester szobájában a szabadságon levő polgármester távollétében Zöld József polgármesterhelyettes tett meg minden intézkedést a vendégek fogadására. Tizenkét óra után a Széchenyi-utca felől gördült a város háza elé a három autó,

melyből pillanatok alatt frissen kiszálltak a vendégek. A felőrás késés oka az volt, hogy Julius Lippert berlini főpolgármestert annyira lenyűgözte az útbaeső magyar tájak szépsége, hogy lassabban hajtott és úgy gyönyörködött a vidékben.

A városháza kapujában és a folyosókon díszruhás hajduk álltak. Zöld József polgármesterhelyettes fogadta a vendégeket meleg, magyaros üdvözléssel és dr. Julius Lippert és Szendy Károly főpolgármesterek nejének virágcsokrot nyújtott át, majd villásreggeli látták vendégül az érkezőket.

A villásreggeli résztvevők a berlini és fővárosi vendégeken kívül Zöld József polgármesterhelyettes és hitvese, a hadtest képviselőjében megjelent vitéz Horváth Ferenc ezredes, Darkó Jenő professzor, Nagybákay Sesztina Jenő, Nagybákay Antalné és Dömötör Imre tanácsnok.

Rövid villásreggeli után a vendégek autókba ültek és a fogadásukon is résztvevő debreceni előkelőségek kíséretében először az egyetemre mentek, ahol dr. Julius Lippert és társasága őszinte gyönyörködéssel szemlélte a magyar tudományos és kulturális élet megvilágításait. Innen a nagyterdei strandfürdőre hajtottak, melyről kijelentették, a vendégek, hogy az Európa egyik legszebb fürdője. A debreceni nevezetességek meg-

tekintése után az egész társaság autón a Hortobágyra ment, ahol megtekintették a napfényben fürdő pusztá érdekességeit. Dr. Julius Lippert és társai lenyűgözve szemléltek az arany sugarban fürdő, végeláthatatlan pusztaságot, melyen a láthatár szélén feltűnt a Fata Morgana csalóka játéka is...

Egymásután szemléltek meg a ménest, gulyát, racka juhnyáját, tapsba örtek ki, amikor a remekül működő apró borzos pulikutyák munkáját meglátták. A csikósverseny után elragadtatva ismételték:

Wunderschön... wunderschön...

Két óra után érkeztek a csárdá-

hoz ahol Németh Andor fogadta az előkelő vendégeket, akikre a csárda érdekes, jellegzetes magyarosága mély benyomást tett.

A vendégek letelepedtek Németh Nándor konyhájának kitűnő, izletes ételei mellé és pompás étvágygyal fogyasztották az arany színű tyúkhúslevest csigatésztaival, a pirosra sült bográcsos aprópecsenyét hortobágyi salátával. Utána debreceni fonatos került a terítőkre, majd hortobágyi sajtok, őszibarack, sűrű, olajszerű tokaji asszú, rubintörös egri bikavér. Közben felcsendült Zambók Orbán cigányprímás és bandájának húrján a léleksímogató, szép magyar nóta. Kitűnően ízlet dr Julius Lippert

Julius Lippert berlini főpolgármester s kísérete Debrecenbe érkezik

Magyar-japán kulturelóadás Debrecenben

Még jelenik a japán követségi ügyvivő is.

A magyar-japán fajtestvériség tudatosítására rendezett s meghirdetett előadást augusztus 27-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor megtartjuk. Az óriási érdeklődésre tekintettel mindenkit kérünk, hogy helyeiket legkésőbb egyenved 11 óráig szíveskedjék elfoglalni. A jelentkezők száma ugyanis oly nagy, hogy az ekkor még üres helyeket az előbb érkezőknek átadjuk. Az előadást fél 11 órakor pontosan megkezdjük, az ajtókat bezáratjuk, hogy az előadást semmi ne zavarhassa. Mindezeket azért közöljük, hogy a rendezőség utólagos neheztelésektől mentesüljön a késve érkezők részéről.

Előadásunkra, mely a magyar-japán fajtestvériség ünnepélyes megnyilvánulása, meghívásunkra lejövetelét ígérte Tokinosuke Takeuchi japán császári követségi ügyvivő is a követség több más tagjával együttesen.

Az előadás műsorát ismételtlen közöljük:

1. Japán himnusz.
2. Japán életéről, művészetéről, multjáról, elhivatott nagyságáról tart előadást dr Benesi Zoltán.
3. Szachalini halászat (ismeretterjesztő film), mely a japán-orosz surlódásokat előidéző gazdag partok halászcélét ismerteti.

4. Szamuráj leánya (10 felvonásos film).

Az előadást a debreceni turánok rendezik. Belépés teljesen díjtalan. Jegyek még 27-én, vasárnap reggel 9 órától a Vigaszínház mozgópénztáránál igényelhetők.

Baltazár Dezső püspök halálának harmadik évfordulóján megkondult a Rákóczi-harang

1936 augusztus 25-én délután hat órakor hunyta le örökre szemét a tiszántúli református egyházkerület nagy püspöke, dr Baltazár Dezső.

Tegnap volt harmadik esztendeje a nagy püspök halálának és hat óra után, abban a pillanatban, amikor három évvel előbb Baltazár Dezső nemes szíve megszünt dobogni, a református egyház kegyelele jeléül megkondult a Rákóczi harang és félóraig zengett, szólt, bánatos zúgással a nagy püspök emlékére.

A gyász évfordulóján a református hívek közül sokan kizaráradokoltak dr Baltazár Dezső sírjához és elhelyezték ott a kegyelet virágait.

Gyilkosság a líba miatt

Példátlanul borzalmas gyilkosság történt Orgovány közelében. Harkai István földműves agyon-

főpolgármesternek és a többi vendégnek a remek magyar ételek sorozata s utána a jóhangulatnak olyan hulláma borította el a társaságot, hogy pillanatok alatt táncra kerekedtek. Ropogós magyar csárdást táncoltak a hortobágyi csárdában. A keserű erdőnél megnezett remek állatokból álló cifra gulya látványossága, a Mátá melletti pompás, viharzó ménes, a meglepő látványt nyújtó csikósverseny, melyet Kányási István nyert, aki már filmben is többször szerepelt ragyogó bravúroival. Németh Nándor csárdájának remek magyaros menüje egyaránt emlékeztessé tette a debreceni és hortobágyi kirándulást az előkelő német vendégek előtt. A magyar pusztá csodálatos varázsa, melyet szinte közvetlenül a magyar kultúrét nagyszerűségét sugárzó egyetem és nagyterdei fürdő megtekintése után élveztek végig, megfogta a vendégek lelkét. A Debrecen munkatársa, aki rövid pár hónapon belül Frick német belügyminiszter hortobágyi látogatását, majd a Nyári Egyetem 27 nemzetből álló vendégeinek kirándulását nézte végig, ezúttal is tapasztalhatta, milyen élményt jelent minden külföldi számára a Hortobágy...

A gyönyörű, napfényes augusztusi délután már az estebe hajolt, amikor dr Julius Lippert és Szendy Károly főpolgármesterekkel élén a vendégek társasága távozásra gondolt. Előzőleg Zöld József polgármesterhelyettes meleg szavakkal búcsúztatta a vendégeket és öt darab Debreceni Képes Könyvet, egy-egy remek, népies motívumú, Debrecen város címerével ellátott csikóbőrös kulacsot Julius Lippert és Szendy főpolgármesterek nejének pedig a magyar szíjgyártó ipar remekét jelentő, magyaros motívumú tarsolyt nyújtottak át ajándékkul. A vendégek a debreceni és hortobágyi út élményével utaztak vissza Tiszafüred irányában Budapestre három autón, míg a debreceni kísérők két autója viszatért Debrecenbe.

űtötte Bazsa László 42 éves kisbirtokost. Bazsa László és Harkai István szomszédok voltak s Harkaiéknak a napokban eltűnt a tannyából egy libájuk. Szerdán az asszonyok összeszólalkoztak és Harkainé azt állította, hogy Bazsaék ették meg a libájukat.

Az asszonyok vitájába az emberék is beleszóltak. Szóra szó következett. Harkai István vasvillát ragadott, felesége kapát vett a kezébe és megtámadták Bazsaikat. Harkai István a vasvillával leterítette Bazsa Lászlót. A esendőrg Harkai Istvánt őrizetbe vette.

— Az osztálysorsjáték húzásán: 20,000 pengőt nyert: 44455. — 10,000 pengőt nyert: 1310 49400. — 5000 pengőt nyert: 12478. — 4000 pengőt nyert: 38504. — 3000 pengőt nyert: 28821 79592. — 2000 pengőt nyert: 7949 24055 25456. — 1000 pengőt nyert: 26753 39776 44182 57160 58132. 800 pengőt nyert: 15925 76213. — 600 pengőt nyert: 21887 28244 32520 45572 62142 64249 68082 70397 73851 79707. — 500 pengőt nyert: 5218 5983 15418 18269 30059 31245 31433 31154 32845 54577 72172 82615 83129 81877. — 300 pengőt nyert: 610 1472 3740 4550 4998 6791 6971 10553 12046 13543 14460 16283 16429 17450 18039 19137 21862 22285 23519 23862 24144 25340 28682 30959 31224 32550 34200 36604 38370 42722 45192 46950 50474 50596 52809 55120 59112 59158 62783 69445 73581 73741 74043 74146 82125 85389.

Mindenben első a „Debreczen”

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLTATÁSA, augusztus 19-től, 26-ig:
„Aranyangyal”, Piac ucca 50, telefon: 24-53. — „Reménység”, Csapó ucca 22, telefon: 34-21. — „Bocskay”, Cegléd ucca 22, telefon: 29-14. — „Hungária”, Vargakerti, Szoboszlói út 4. f., telefon: 28-25.

**MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.**

Könnyek

Remegve ülnek szememre
pihéges gyémántkeretbe
s aztán elomlón arcokra hullnak.

Végben sóhajok ha gyulnak,
Kéjjel ráülnek mostohán
s megtiptortan áll mind, valahány.

Előtti szívem belsejét,
figyel minden kis rezzenést
s ha dobban Érted, rácsap vadul.

Érthetetlen kinban Ő az Ur.
Cseppjei halált aratnak
ha visszaülmodlak magamnak.

Mióta szíved elhagyott
kezében üres báb vagyok
s nincs erőm kivívni sorsomat.

vitéz Soltészné Guldán Olga.

Emlékezzünk

1914 augusztus 26.

Kónya András volt brassói 2. közös gyalogezredbeli tőrzsörmeister, midőn a keletgaliciai Vicsinnél, mint a zászlóalj oldala felé egy nagyobb orosz osztag nyomul elő szakaszát két részre osztva az ellenséges csoportot két oldalról meglepve, oly ügyesen támadta meg, hogy az oroszok nagyobb erőket sejtve gyors visszavonulásban kerestek menedéket. Kónya bár közben súlyosan megsebesült, a harcot a legnagyobb önfeláldozással végig küzdötte.

Felgyógyulása után ezredéhez visszatérve, ezrede későbbi harcaiban is kiváló személyes bátorságával tűnt ki. A kiváló altisztet az arany vitézségi éremmel tüntették ki.

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a református templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Tamás Ferenc, délután 5 órakor Csutoros Sándor. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Nagy Dezső, délelőtt 11 órakor dr. Soós Béla, délután 5 órakor Nagy Sándor. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor dr. Bartha Tibor. — Karoli Gáspár-téri templomban délelőtt 9 órakor Kováts Árpád, délután 4 órakor Jánossy Imre. — Ispóty templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Bökönyi János. Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor Siposs Imre, délután 3 órakor Márki Kálmán. — Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Szilágyi L., délután 6 órakor Szilágyi László. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 3 órakor Orosz János. — Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor dr. Danesházy Sándor, délután 3 órakor Vándor Ernő. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Ferenc. — Nyulási állami iskolában délelőtt 10 órakor Erdei Károly. — Téglaskerti állami iskolában délelőtt 10 órakor Birinyi János. — Horthy kórházban délelőtt 9 órakor

Nagy Sándor. — Téglavetői gyülekezeti házban délután 3 órakor Kováts Árpád. — Wolaffkatelepi olvasóköri délután 3 órakor Szilágyi László. Tanyai istentiszteletek: Hortobágy délelőtt 10 órakor vitéz Szabó Endre, Pallag délelőtt 9 órakor Hézszer Zoltán, Cuca délelőtt 10 órakor Erdei Mihály. Pac délelőtt 10 órakor Papp Géza. — Mézeshegy délután 2 órakor Papp Géza. — Haláp délelőtt 9 órakor Bíró B. Állóhegy délelőtt 11 órakor Bíró Béla, Pipóhegy délután 2 órakor Bíró B.

— **A római katolikus templomban rendes vasárnapi miserend.** Reggel 6, 7, 8, 9 órakor csendes szentmisék. — Féltilt órakor ünnepi nagymise és szentbeszéd. További csendes misék 11, háromnegyed 12 és félegy órakor. A kertészekben hasonlóan a szokásos miserend.

— **Istentiszteletek a görög katolikus templomban.** Délelőtt fél 8 órakor reggeli istentisztelet. — 8 órakor diák- és katonamise együtt. — Délelőtt 10 órakor nagy szentmise, szentbeszéd. — Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. — Délután fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság. — Délután 4 órakor vécsernye és szentségimádás. — Folyó hó 29-én, kedden Keresztelő Szent János fejvételre ünnepi vasárnapi miserend.

— **Vasárnapi istentiszteletek az evangélikus templomban.** Délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet, prédikál: Koren Emil. Délután fél 7 órakor Hajdúszoboszlón szórványistentisztelet az állami polgári iskolában, tartja: Koren Emil.

— **A debreceni Nyári Egyetem külföldi hallgatóinak búcsúvacsorája Budapesten.** A debreceni Nyári Egyetem 200 külföldi hallgatója dr. Hankiss János egyetemi tanár, a Nyári Egyetem igazgatója vezetésével Budapestre utazott, hogy a magyar főváros megtekintésével fejezze be magyarországi tanulmányújtját. A kultuszminiszter magyarországi tartózkodásuk utolsó estéjén vendégül látta a debreceni Nyári Egyetem hallgatóit az állatkerti Gundel-étteremben. A vacsorán a kultuszminiszter képviselőjében megjelent dr. Eysen Tibor miniszteri osztálytanácsos, aki a vacsorán a miniszter nevében köszöntötte a Nyári Egyetem hallgatóit és Hankiss János egyetemi tanárt, a Nyári Egyetem megszervezőjét.

— **A Mikespécsi úti (Ghüllányi) állami népiskolában a pótbefrások szeptember hó 1. és 2. napjain, délelőtt 8—12 óráig tartatnak meg.** A folyó tanévben megnyílik a VII. osztály is, melyre külön felhívom a szülők szíves figyelmét. Beíratási díj — vallás-különbség nélkül — 1 pengő, mely alól a szegény gyermekek felmentési nyerne. — Igazgatóság.

— **A vérszegőség megfogott egy betörőt Budapesten.** Az egyik lakás nyaraló lakója szerelte fel a vérszegőséget, mely megszólt, mikor egy betörő be akart hatolni oda. A házbelleknek sikerült elfogni és kiderült, hogy Fekete Sándor, büntetett előéletű kárptoszegéd akart betörni. Örízetbe vették.

— **Jobbágy Honka balettiskolájában a tanítás szeptember hó 1-én megkezdődik.** Péterfia 30. szám.

— **Halálos vasvillapárvialdal Kisbugacon.** Halálos verekedés ügyében indított a csendőrség nyomozást a pest megyei Kisbugac községben. E hó 22. napján Kisbugacon Bazsa Lajos és Harkai István kisbugacai lakosok összaszólkáltak és vasvillával támadtak egymás ellen, Bazsa Lajos a fején oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy az orvosi rendelőbe, ahova bevitték meghalt. Harka István ellen az eljárás megindult.

— **Villám csapott a gyakorlatozó amerikai katonákba.** Az amerikai első hadsereg hadgyakorlatait csütörtökön hatalmas zivatar zavarta meg. — A villámcsapás megölt három katonát, 51 katonára részben súlyosan megsebesült.

Mikor Tas gróf volt

Holnap kezdődik a „Debreczen” új regénye

Szikra Tas, a fiatal diák gróf Karvay (azaz ősi helyesírás szerint: Charvay) Félix névre szerezte magát igazolványt. Ezzel kezdődik mulatságos kalandjainak sorozata, amelyekről holnaptól kezdve adunk számot a „Debreczen” hasábjain. Hogy kerül bele az előkelő társaságba, hogy állja meg ott a helyét s hogy vívja ki egészen reménytelennek látszó körülmények közt a szerelmét, erről szól ez a lendületes vonalvezetésű, ötletes, fordulatos regény. Csupa élére állított helyzetet át sodródik föltartózatlanul a végső kifejlésig, amely a polgári élet, a munka, a becsületesség szegénység valóságos himnusza.

A regény írójától Sándor Gézától a napokban kapott szerkesztőségünk egy bájosan aggodalmaskodó levelet. Nem veszi-e az óhaza nagyfőnyű, élesszemű közönsége véres szatírának ezt a szeretet-sugallta regényt? — kérdi fő-

szerkesztőnkől az író. Hosszan magyarázza, hogy a művében szereplő alakok mind egy elcsilllyedt magyar világ figurái, ő maga nem is ismerte őket, csak apai elbeszélésein át elevenedtek meg a lelkében. Megállapításul nem mai viszonyainkra vonatkoznak. Ha van regényének, — írja, a — szorakoztatáson túl egyéb érdeme is, csak egy lehet: ha sikerül neki inteni a mai nemzedéket, el ne kövesse elődei hibáit, ha vissza nyerjük történelmi háttérainkat.

Ezeket a hibákat a távolból is élesen látja, de gyöngéd hittel, szeretettel ábrázolja Sándor Géza. Mal megpróbáltatott napjainkban különösen jólesik ez a derűs optimizmus. Bár minden itthoni magyar olyan tüzes hittel bizna népünk elpusztíthatatlan életében, történelmi hivatásában, mint ennek a regénynek messze idegenben írtálla írója.

— **Dr. Kürthné Máriássy Magda** táncintézetében minden vasárnap 6—9-ig ösztán. Péterfia ucca 30. szám.

— **Debreczen város zeneiskolájában** a beíratkozások szeptember hó 1-től kezdődnek naponta délelőtt 9—1 óráig és délután 3—5 óráig. Beíratkozni lehet: zongora, hegedű, gordonka, énekzeneszerzés, gordon, fúvóshangszerekre, továbbá zeneelmélet, zenetörténet, esztétika, kamarazene, zenekar, fúvolya, zenei előkészítő (ovoda) tanfolyamokra és zenei szemináriumra. Felvételi vizsgák szeptember hó 12. és 13-án délután 3—6 óráig. Tanítás szeptember hó 14-én kezdődik. Felvilágosítás a zeneiskola titkári hivatalában, (Vár ucca 1. szám).

— **Nagy a szilvatermés a Tiszántúlon,** a Körösök medencéjében igen nagy a szilvatermés. Az értékesítés nagy nehézségekbe ütközik, bár 40 vagon felvásárlására már kormányutasítást kaptak az illetékes tényezők. A szilvatermelők most újabb 40 vagon vásárlásának elrendelését kérik. Nagy baj, hogy nincs aszaló a környéken.

— **Elmarad a Voge kárpátaljai kirándulása.** A Voge debreceni helyi csoportja által f. hó 27-ére tervezett havasaljai kirándulás a közbejött rendkívüli körülményekre tekintettel a Máv. igazgatóságának távirati rendelkezésére egyelőre elmarad és későbbi időpontban lesz megtartva. A kirándulásra előjegyzetteket az egyesület vezetősége a később rendezendő kiránduláson elsősorban fogja figyelembe venni. Bővebb tájékozódás az egyesület hivatalos helyiségében (Debrecen állomás, raktár épülettel szemben) szerezhető. Vezetőség.

— **Belefulladt az egyméteres halastóba.** Székesfehérvárról jelentik: Kövesdi Ádám nyugdíjas vasúti pályaudvar Martonvásáron a halastóba menő fűrődni. Alig lépett a vízbe elmerült. Mire segítségére mentek, már holtan feküdt az alig egyméteres vízben. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy halálát szívbenulás okozta.

— **Összeesett a szegényház előtt** Bíró Imre, Sándor ucca 8. sz. alatti napszámos. Kihívták hozzá a mentőket, megállapították, hogy tifuszgyanús tünetek vannak rajta és a megfelelő intézkedéseket megtették.

— **Vizsgálat a bolíviai elnök halála körül.** La Pazból érkezett hírek szerint a bolíviai kormány szigorú vizsgálatot rendelt el Busch államelnök tragikus halálát kísérő körülmények és hátterének a kivizsgálására.

— **Egy műszerész halálos motorke-rékpár balesete.** Szabó József 64 éves fehérgyarmati műszerész üzleti ügyben motorke-rékpárjával Kistarcsa köz-ségbe igyekezett. A megengedtnél jóval sebesebben haladt és nekirohant egy kórkásnak, majd egyensúlyát veszítve, hatalmas szaltóval motorke-rékpárjával együtt az árokba zuhant. A szerencsétlen ember a súlyos sérülések következtében eszméletét veszítette. Nem sokkal a szerencsétlenség után arra haladt dr. Spitz Ernő fehérgyarmati orvos, akinek intézkedésére Szabót kórházba szállították, de útközben sérüléseibe belehalt. A halálos szerencsétlenség ügyében megindult vizsgálat megállapította, hogy az Szabó József saját vigyázatlansága idézte elő.

— **A gyümölcsleptézési kérelmek benyújtási határidejének meghosszabbítása.** Az új hegyközségi törvény és a kapcsolatos földművelésügyi miniszteri rendeletek alapján legalább 800 öl (felk. hold) új gyümölcsös (őszibaracknál 400 öl, diónál 1600 öl) őszi telepítéséhez minden év augusztus 15-ig, a tavaszi telepítéséhez január 15-ig a földművelésügyi minisztériumtól külön telepítési engedélyt kell kérni. Tekintettel az idő rövidségére, ezben a határidő szeptember 15-ig meghosszabbított. Aki tehát gyümölcsös telepíteni kíván, most már haladéktalanul kérelmezze. A telepítési engedélyre vonatkozó kérelem szövegmintája és az ahhoz szükséges részletes tájékoztató díjmentesen beszerezhető a Gyümölcs-termelők Országos Egyesületénél, Budapest V. Vilmos császár ut 76. III.

— **„Háborús számadások.”** Washingtonból jelentik: A szövetségi pénzügyminiszter közzétette a háborús számadásokat. Eszerint az Egyesült Államoknak a világháború 41.765.000.000 dollárját vitte el. Ugyanakkor a Carnegie Endowment for International Peace nevű intézmény pontos számításokat végzett a világháború veszteségeiről. Az intézmény számítása szerint a világháborúban 74 millió ember volt katonai szolgálatban, hadiszolgálatban, mozgósított állapotban, 10.000.000 ember vesztette el életét, 3.000.000 ember nyomtalanul eltűnt. A sebesültek száma 19.000.000 volt. 10.000.000 ember sebesülés nélkül nyomorodott el, 7.000.000 ember került hadifogságba. Ezek egyrésze még ma sem került haza. 9.000.000 millió gyermek maradt árván. 5.000.000 özvegy, siratta férjét.

Teleki tanácskozásai

Budapest, augusztus 25. Eckhardt Tibor csütörtökön este egy és negyedórás tanácskozást folytatott gróf Teleki Pál miniszterelnökkel. Péntek délelőtt gróf Csáky István külügyminiszter megjelent a Sándor-palotában és egy óra hosszat tanácskozott a miniszterelnökkel. A miniszterelnök ezenkívül még Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszterrel értekezett.

Elutaztak az olasz egyetemi hallgatók

Pénteken reggel elutaztak Tokaj felé a délvidékre a két napig Debrecenben tartózkodó olasz egyetemi hallgatók Bassini professzor vezetésével. Az olasz csoport tagjai csütörtökön a Hortobágyra rúdultak ki a debreceni Montá Kör vezetői, dr. Csobán Endre városi főveléltárnok és dr. dr. Kornya Sándor tanár vezetésével. Délután Debrecenben megtekintették a Déri muzeumot, egyetemet, Nagytemplomot, Kollégiumot és pénteken reggel utaztak tovább.

— A Nemzetközi Kórház Társaság, szeptember 19 és 23. között Torontóban kongresszust tart, ezen öt nyelven világhírű szkaertők tárgyalják a kórházkérdés nemzetközi vonatkozásait. A kongresszusra a kórház társaság végrehajtóbizottságának tagját dr. Balogh Gyula m. kir. kormányfőtanácsost megleghangú levélben hívta meg a társaság elnöke, Dr. Balogh Gyula 1935 évben Rómában, 1937-ben pedig Párizsban már résztvett a kongresszus tanácskozásán, s tanulmányi előadására a torontói kongresszus is számot tart.

— Felhorult egy csónak, utasa a Dunába fulladt. Budapestről jelentik: Tegnap reggel halálos szerencsétlenség történt Csillaghegy határában. — Alb György budapesti szabósegéd csillaghegy közelében csónakázott. A parton állók egyszerre csak azt vették észre, hogy a csónak eddig még kiderítetlen okból felhorult. Alb a vízben úszni kezdett és segítségért kiáltott. Többen a Dunába ugrottak, hogy utána ússzanak, mert a kiállítás után néhány másodperccel Alb kapálózni kezdett, majd hirtelen elmerült. Hiába kutattak utána nem találták meg, a vízbe fulladt és holttestét a víz elsodorta.

— A Gazdag cirkuszban tegnap este felfolyt professzionista birkozóversenyek eredménye: Elsőnek Czája József többszörös magyar világbajnok mérkőzött az alarcos ismeretlenül és 10 perces erős küzdelem után két vállra kényszerítette. Utánuk Martinov bolgár világbajnok a cseh Orłowszkyval mérte össze erejét. — A mindvégig vad és izgalmas mérkőzés három menet után eldöntetlenül végződött. Harmadik pár Vladár bácskai és Bruneró olasz bajnok volt. Ezt a mérkőzést az erőfölényben levő bácskai bajnok nyerte három és félperc alatt kétvállra fektetve az olaszt. Mint érdekességet említjük meg, hogy a Czáj és Orłowszky között félbe maradt mérkőzést ma este fogják nagy népszerűségi, előreláthatóan nagy közönséget fog vonzani.

Róma, aug. 25. A Stefani iroda a következő bukaresti hírt közli: Újságíró körökben elterjedt hír szerint — amelyet teljes fenntartással közlünk — Tatarescu párisi román nagykövetet visszahívják és helyébe Franasovici varsói nagykövetet küldik Párisba. Tatarescut magas kormánytisztviselőre szemelték ki.

Molotov Berlinbe utazik

Moszkva, augusztus 25. Molotov gyása után esetleg Berlinbe utazik a német-országi szerződés jóváhagyása után.

A Nürnbergbe induló japán tábornokok megváltoztatták az útirányt

Tokió, augusztus 25. Terautsi japán tábornok és Csumi japán tengernagy, akik Hitler vezér meghívására részt akartak venni a nürnbergi pártnapon, útirányukat megváltoztatták és Marseillesben szálltak partra. Az a szándékuk, hogy innen Svájcba mennek és ott várják meg a politikai helyzet tisztulását.

Lansbury táviratozott Hitlernek és Sztalinnak

London, augusztus 25. Lansbury képviselő pénteken délelőtt táviratot intézett Hitlerhez és Sztalinnak. Hitlerhez intézett táviratában kéri Hitlert, hogy jóindulattal feleljen Roosevelt felhívására és óvja meg a szétrombolástól Európát azzal, hogy tárgyalásokba bocsátkozik. Másik táviratában Lansbury kéri Sztalint, hogy a világválság befejezése érdekében támogatja Roosevelt javaslatát.

Német és lengyel jelentések súlyos határcidensről

Hindenburg, augusztus 25. (Német Távirati Iroda.) A csütörtökre virradó éjszaka súlyos határcidens történt a makoschauer német-lengyel határszakaszon. Őrjáratok során lengyel határkatonák német területre léptek. A német vámtisztek fegyverüket használták, mivel a lengyel katonák felszólítás ellenére sem tértek vissza lengyel területre. A füzelt a lengyelek viszonyozták, úgyhogy úgyhogy szabályszerű törvölözés kezdődött. A golyóváltás során német területen egy lengyel katona súlyosan megsebesült és kórházba kellett szállítani. Német részről is van egy súlyos sebesült.

Kattowitz, augusztus 25. (Lengyel Távirati Iroda.) A csütörtökre virradó éjszaka egy kis német csapat állt a német-lengyel határt és megtámadta a kattowitzi kerületben levő Makoszoza község vasútállomását és vámhivatalát. A német csapat többszáz lövést tett, aminek következtében egy vasúti alkalmazott és egy Buda nevezetű határőrtizedes megsebesült. Az utóbbi súlyosan megsebesült s Németországba vitték, fegyvereit pedig elvették. A berlini lengyel nagykövetség a német külügyi hivatalban tiltakozást jelentett be.

Haza Párisból!

A párisi német követ felesége és Roosevelt édesanyja elhagyta Páris.

Páris, aug. 25. A Matin jelentése szerint Welezeck gróf párisi német nagykövet felesége csütörtökön délután visszautazott Berlinbe. Roosevelt elnök Párisban tartózkodó édesanyja, valamint John Roosevelt csütörtökön a Washington nevű gőzös fedélzetén visszautazott Amerikába.

Páris, aug. 25. A Havas Iroda moszkvai jelentése szerint az angol és amerikai turistákat figyelemztették konzulak, hogy azonnal hagyják el a Szovjetunió területét és a Skandináv félszigeten keresztül térjenek vissza hazájukba.

London, aug. 25. Eden volt kül-

ügyminiszter kijelentette, hogy Chamberlain beszéde a nemzet fel fogását tükrözte vissza.

— A helyzet olyan súlyos és veszélyes — tette hozzá —, mint amilyenre a történelem folyamán nem is volt példa. A háború legsúlyosabb veszedelme abból származik, hogy a német nép abban a hiedelemben van, hogy Lengyelország elleni lépés esetén Anglia nem avatkozik be a háborúba és hogy a német-országi szerződés megkötése minket Lengyelországnak adott visszavonására indít majd. Erről ne lehet szó.

Katonai készülődések

Varsói jelentés szerint a lengyel hadsereg elérte teljes harci létszámát és új behívások már nincsenek. A városokban minden polgármester felszólította a munkaképes férfiakat és nőket, hogy siessenek légvédelmi őrhelyeket ásni a városi parkokban és köröskörül a városban sáncokat és fedezékeket építeni. Hivatalos körökben a leghatározottabban cáfolják a német lapoknak azt a közlését, hogy a lengyel kormány nem számíthat feltétlenül a hadseregre és azt is, hogy lengyel csapatok támadásra készülnek Danzig ellen.

Páris, augusztus 25. A francia fővárosban lézas ütemben folytatják a légvédelmi és más katonai előkészületeket. Különösen a polgári védelem megszervezésére hajtják végre sürgősen az intézkedéseket. Az elsőtűtési eljárással kapcsolatos intézkedéseket máris

teljes mértékben előkészítették és ugyancsak az intézkedések megtörténtek számos városban is, főleg a határvidéken.

A közmunkaügyi miniszterium felszólította a párisiakat, hogy mindazok a párisi lakosok, akiknek párisi tartózkodása nem feltétlenül szükséges, hagyják el a fővárost.

Egy másik felszólítás a fegyverkezési gyárak szabadságon lévő alkalmazottainak és munkásainak szól, hogy azonnal térjenek vissza munkahelyükre.

A hivatalos lap pénteki száma rendeletet közöl, amelynek értelmében a nemzetvédelmi célra dolgozó vállalatok francia és külföldi állampolgárságú alkalmazottai és munkásai közvetlenül a hatóságok és katonai parancsnokságok alá tartoznak.

Rövid táviratok

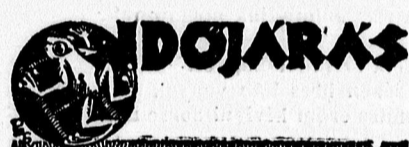
London, augusztus 25. (Magyar Távirati Iroda.) Barcza György londoni magyar követ szerdán megjelent lord Halifax külügyminiszternél és körülbelül félóra hosszat beszélgetett vele.

Moszkva, augusztus 25. Mint hivatalosan közlik, Molotov külügyi népbiztos a szovjet főtanács aug. 30-i rendkívüli ülésén előreláthatólag nyilatkozik a német-szovjet-országi szerződésről. Mint hírlik, a szovjet főtanács ülése során határozatot fogad el, amelyben hozzájárul ahhoz, hogy a tanácskötársaság a szerződést ratifikálja.

Moszkva, augusztus 25. Vorosilov szovjet orosz tábornok pénteken délután egy órakor a hadügyi népbiztoság épületében fogadta az angol és francia katonai külügyvezetőket.

Róma, augusztus 25. XII. Pius pápa rádióbeszéde után a francia és lengyel nagykövet, valamint az angol ügyvivő megjelent a vatikáni államtitkárságon. Az ott folyó megbeszélésekről nem lehet tudni semmi bizonyosat.

Szentszéki körökben elterjedt hírek szerint minden szabadságon lévő apostoli nuncius utasítást kapott, hogy szükség esetén térjen vissza azonnal állomáshelyére.

Hazánkban a nap folyamán déli nyugaton kezdődött borulás és az esti órákig eljutott a Rozsnyó-Debrecen közötti vonalig, attól keletre még tartott a derült idő. Ugyancsak ma reggel benyomult hazánkba az esős vonal, mely délelőtt elérte Pécelt, estig pedig eljutott a Budapest-Nagykőrös és Békéscsaba vonaláig. Az eső mennyisége az 1-2 millimétert sehol sem haladta meg. A gyenge szél este a nyugati megyékben délies volt, más egyebütt azonban északkeleti maradt.

Jóslás: Mérsékelt szél, több helyen eső, zivatar, a hőmérséklet kissé esik.

Nagy sikere volt Sugár Mihály nevető-estjének

Sugár Mihály hét színészársával tegnap este kezdte meg vidám estjének sorozatát — bomba sikerrel. A „Rozsabokor” helyiségét zsúfolásig megtöltötte a közönség. Fergeteges kacagás zuhogott a nézőtérben minden egyes szám után. A remekül összeválogatolt műsort kitűnő színészek adták elő s minden egyes jelenet után teccsattant a taps. Igazi derű, minden elfelejtető harsogó humor jegyében folyt le az első vidám est.

Az est műsorán pompás táncszámok remek egyfelvonásosok, énekszámok voltak. Nagy sikere volt Sugár Misi remek, egyéni humorjának, tökéletes táncszámainak. Baskay Karola a legújabb angol tánc a „horci-horci” elnevezésével aratott frenetikus sikert. — Gáll László komikus jelenetei után hamisítatlan derű hullámzott végig a nézőtérben. Tökéletesen nyújtott ezúttal is Mányai Lajos, a debreceni közönség kedvence művésze. De Hegyi Péter, Tihanyi Marika, Kollár Livia, Ekees Ferenc minden száma fész, s igazi humort árasztott s a közönség nem akarta leengedni a nagyszerű színészeket a dobogóról. A nyolctagú kitűnő kis társulat ma, szombaton este ismét fellép a „Rozsabokor”-ban a teljes műsorral.

Politikai nézeteltérésből gyilkosság

A tettest egy évi és 10 havi börtönre ítélte az ungvári törvényszék.

Az ungvári törvényszék tegnap egy politikai háttérű testvérgyilkosság bűnügyét tárgyalta. A tárgyalás során Jakubik Pál, a testvérgyilkos gerényi gazda beismerte tettét. Azt hozta fel védelmére, hogy mind ő, mind Mihály bátyja erősen ittas állapotban voltak és ezzel lehet megindokolni, hogy bátyjával politikai nézeteltérés miatt összeveszett. A verekedést magyar-oroszbarát bátyja kezdte, aki arculütötte, mert ukrán nótákat énekelt és ezt ő kihívásnak tekintette.

Dr Bródy Miklós védőbeszédében enyhe büntetést kért a szokatlan háttérű testvérgyilkosság tettesére.

A bíróság szándékos emberölésben mondtotta ki bűnösnek Jakubikot, de a sok enyhítő körülményre tekintettel egyévi és 10 havi börtönre ítélte. Az ügyész súlyosbírtásért, a védő pedig enyhítésért fellebbezést jelentett be, míg az elítélt megnyugodott az ítéletben.

A Biztosító Intézetek felhívása a pontos díjfizetésre

A Biztosító Intézetek Országos Szövetsége figyelmezteti a biztosító közönséget, hogy a díjfizetés elmulasztásából a biztosító félnek helyrehozhatatlan károsodása származhatik. Biztosításának hatályos fennállásához mindenkinek életbevágóan fontos érdeke fűződik, hiszen az elemi kár pillanatok alatt tönkre teheti egy egész élet fűvelését munkáját. A BIOSz épen ezért felhívja a biztosított közönség figyelmét arra, hogy díjfizetési kötelezettségének pontosan tegyenek eleget, mert annak elmulasztása esetén a biztosító társaságnak jogában áll az 1937. évi X. tc. 4., illetve 5 §-ai értelmében nemcsak a díjat perszteni, hanem szabad választás szerint a biztosítást azonnali hatállyal meg is szüntetni. A biztosítás érvényességének előfeltétele tehát a díjfizetések pontos teljesítése.

— Az előrehaladott korrall járó betegségek, ezek között különösen az idült székrekedés aranyeres bántalmakkal, hosszantartó gyomor- és bélzavarok, étvágytalansággal és lesavanyodással egybekötve, a tisztán természetes Ferenc József keserűvíz rendszeres használata által lényegesen megjavulhatnak. Kérdezze meg orvosát!

— Elmarad a Törökös Dalkör zászlóavatása. A Degreceni Törökös Dalkör, augusztus 27-re, vasárnapra tervezte zászlóavató ünnepségét. Az előzőleg ezúton értesíti a közönséget, hogy közbejött akadályok miatt az ünnepélyt bizonytalan időre elhalasztotta.

— Elloptak tizennégy méter hosszú gumitömlőt, mely fahengerekkel volt ellátva, a Hadházi ucca 26. szám alól. A károsult Dánér Erzsébet tanárnő a rendőrségen feljelentést tett. A nyomrávezető jutalmat kap, ha hírt ad a fenti címen.

— Felhívás a volt 39-es bajtársakhoz. Miután a 11. hajdúezred zászlóavatási ünnepélye későbbi időpontra halasztott, így a volt 39-csek kivonulása elmarad. A korábbi felhívásban fel-tüntetett helyen és időpontban neu kell megjelenniök a bajtársaknak.

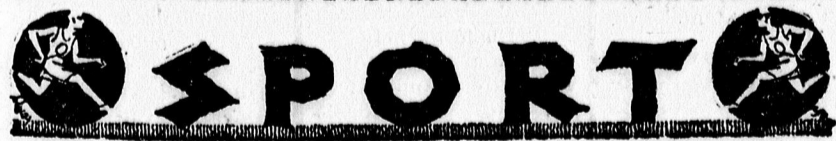
GYÖGYIT, üdít, frissít a nagy-erdei strandfürdő.

Némethy Gáborné Dienes Zsófia élt 81 évet. Temetése szombaton délután 5 órakor lesz a Köztemető 3. ravatalozójából, református szertartással. — Temetését Fehértói vállalata rendezi.

— A német tengerészfljak esónak flottillája nagy ünnepséggel érkezett meg Budapestre. A vendégeket ünnepélyesen fogadták. A MAC pálya tágas térségén állították fel sátraikat, amelyeket magyar és német lobogókkal ékesítettek. Este a MAC klubházban díszvacsorán vettek részt.

— Varsóban tilos az alkohol eladása. A varsói hatóságok pénteki határozattal újabb rendelkezésig 300 zlotyig terjedő pénzbüntetést, vagy ket hétre terjedő fogházbüntetést terhe mellett megtiltották az alkohol eladását. A pozsani városi hatóságok szigorú rendeletekben figyelmeztették a kereskedőket, hogy az élelmiszerek törvénytelen árdragítását súlyos büntetéssel sújtják.

A Stadionban lesz vasárnap a DVSC Beregszász FC mérkőzés

Vasárnap tekintettel arra, hogy a vasúti pályát akatonaság kiigényelte a DVSC a Stadionban rendezi meg első debreceni Nemzeti B. bajnoki mérkőzését a beregszásziakkal.

Érdekes lesz ez a mérkőzés, mert Debrecenben először szerepel bajnoki mérkőzés keretében felvidéki csapat, na meg a DVSC Nében Lászlóval, a Lóden Sport Clubtól átigazolt kitűnő csatárral megerősítve fog kiállani, vagyis a következő csapat fog játszani.

Keskeny, Antal, Kézi, Papp, Nyizsnyik, Galambosi, Drab, Nében, Szabó, Bihari, Nagy.

Előtte a DVSC II—DMTE I. oszt.

bajnoki mérkőzés lesz, amely délután 2 órakor fog kezdődni.

A rendezőséget kérjük a Stadionba 1 órára jelenjenek meg.

Elindult Varsóba a válogatott csapat

Budapest, aug. 25. A magyar válogatott labdarugócsapat szombaton reggel 8 órakor vitéz Ginzery Dénes szövetségi kapitány vezetésével a budaörsi repülőtérrel Varsóba repül, ahol vasárnap a katonai stadionban a lengyel válogatottal baráti mérkőzés keretében mérge össze egyjét.

VIGSZINHÁZ.

Flotta a víz alatt

A mai háborús ízü világban kétségkívül érdekes témájú darab, mely arról szól, hogyan kell az igazi tengerésznek teljesíteni a köteleességét. — Nem fontos, hogy honnan került de az a lényeg, hogy milyen odaadással teljesíti köteleességét. Jókendő, itt-ott komoly izelítőt ad a tengerész életből, mely korántsem olyan szép, mint a paraték mutatják, mégis tele van az igazi elhivatású ember számára kedves hangulattal és élménnyel. Erről szól a film, s természetesen van benne szerelem és jókedv is.

A kísérő filmből a szentistváni pompa nagyszerű felvonultatása nagyon szép.

Határidőpiac:

Rozs októberre: 15.15, 15.25, 14.82, zárlat 14.80—14.82. Márciusra 15.90, 16.05, 15.69, zárlat 15.69—15.70.

Tengeri szeptemberre: 19.20, 19.00 zárlat 19.00—19.05, Októberre 19.20.

Készárúpiac:

Búz atiszavidéki 77 kg 19.65—19.90 78 kg 19.85—20.10, 79 kg 20.05—20.30 80 kúlos 20.15—20.40. — Felsőtízsi 77 kg 19.50—19.75, 78 kg 19.70—19.95 79 kg 19.90—20.15, 80 kg 20.00—20.25 rozs pestvidéki 14.00—14.15, rozs mas 14.20—14.40, takarmányárpa elsőrendű 16.00—17.00, középmínőségű 16.30—16.50, sörárpa 21.00—22.00, prima 19.50—20.50, sörárpa 19.00—19.50, zab elsőrendű 19.25—19.50, középmínőségű 19.00—19.25, tengeri 19.00—19.25, korpa 13.60—13.80, 8-as liszt 15.75—16.50 P mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR.

A pénteken tartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 242 darab sertést. A vásári állományból angol húsertésfelhajtás 72 darab. Az irányzat változatlan. Árak: szedett sertés I. 103—105 fillér, II. 96—101 fillér, III. 85—94 fillér, angol sonkasertés II. 92—98 fillér, exportzsír márkázott 150 fillér kilónként.

Országos vásárok

Augusztus 26. szombat: Budapest, Csanádpalota, Füzesgyarmat (állatv.), Kiskunmajsa, Szekszárd (állatv.)

Augusztus 27. vasárnap: Budapest Füzesgyarmat, Poroszló, Tiszaföldvár.

Hírdetmény. A városi szennyvíztisztító telepen több ezer szék szennyvízüledék trágya kerül értékesítésre. Ára a helyszínen szekerenként szabadrakodás mellett 2 P (azaz kettő pengő) A trágya kiválóan alkalmas rétek, legelők, szőlők trágyázására, valamint szikfoltok javítására. Az eladást a helyszínen Miszti Lajos szennyvíztelep főfelügyelője eszközli. Gazdasági tanácsos.

HIRDETMÉNY.

(Folytatás.)

A telephelyes géperejű bérkocsi ipar gyakorlására jogosultak iparukat csak olyan gépjárművekkel gyakorolhatják, amelyek a közúti közlekedés rendtartásának egységes szabályozása tárgyában kiadott 250 000—1929. B. M. sz. rendeletben és az ezt módosító miniszteri rendeletekben, valamint az

egyéb jogszabályokban megszabott követelményeknek megfelelőek.

10. §.

(1) Téli időben csak csukott vagy csukható gépjármű tartható forgalomban.

(2) A csukott gépjármű belsejét lámpával kell ellátni, azzal az utas kívánságára a gépjármű belsejét szűrőkülettől napkeltéig, továbbá sűrű ködben és kélőben nem világított hosszabb alagutban meg kell világítani. Törött ablakú gépjárművel fuvarozni nem szabad.

(3) A gépjárművet mindenkor kifogástalan állapotban kell tartani.

(4) A gépjárművön csak annyi utas foglalhat helyet, amennyi ülőhely van a gépjárműben.

(5) Menetközben a vezető helyet másnak nem adhatja át vagy mással meg nem oszthatja.

(6) A gépjármű vezetője köteles a gépjárművet minden fuvar után megvizsgálni és az abban esetleg talált tárgyat tulajdonosának haladéktalanul visszaadni, vagy a rendőrhatalóságnak beszolgáltatni.

11. §.

(1) A jelen rendelet 1. §-a (3) bekezdésében foglalt rendelkezés megszegését, amennyiben a cselekmény súlyosabb bűntető rendelkezés alá nem esik, az 1922:XII. t.-c. 127. §-a alapján kell büntetni.

(2) A jelen rendelet 2. §-ában illetőleg § (2) bekezdésében foglalt rendelkezésekből kifolyólag a telephelyes géperejű bérkocsi vállalatra (iparosra) háruló kötelesek vagy tilalmak megszegését, amennyiben a cselekmény súlyosabb bűntető rendelkezés alá nem esik, az 1922:XII. tc. 126. §-a alapján kell büntetni.

(3) Amennyiben a cselekménye súlyosabb bűntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és e rendelet alapján pénzbüntetéssel büntetendő:

I. a telephelyes géperejű bérkocsi vállalat (iparos) a) ha a 3. §. (1) és (4) bekezdésében foglalt rendelkezéseket megszegi; b) ha a 4. §. (2) és (3) bekezdéseiben foglalt bejelentési, illetőleg hemutatási kötelezettségének nem tesz eleget; c) ha a gépjárművet az 5. §-ban megállapított útmérő ke-szülékkel az előírt időn belül nem szereli fel, illetőleg kifogásolható működésű útmérőkészülékkel felszerelt gépjárművet tart üzemben, d) ha a 6. §. (3) bekezdésében előírt szabályszerűen kitöltött menetlevélfelnyvvel nem látja el, f) ha az indítási naplót, valamint a menetlevélfelnyvet a 7. §. (1) bekezdésében megállapított időtartamig nem őrzi meg, g) ha a 8. §-ban foglalt rendelkezéssel szemben a tu-vart megtagadja, h) ha nem a 10. §. rendelkezéseinek megfelelő állapotban levő, vagy nem megfelelően felszerelt gépjárművel fuvaroz.

II. a gépkocsivezető: i) ha a 6. §. (3) és (4) bekezdéseiben megszabott kötelezéseknek nem tesz eleget.

4. A pénzbüntetés alkalmazása tekintetében az 1928:X. t.-c. rendelkezései az irányadóak.

(5) A kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, mint rendőri büntetőbírósnak hatáskörébe tartozik. Az 1929:XXX. t.-c. 59. §. (1) bekezdésének 3. pontjában foglalt rendelkezés alkalmazása szempontjából szakminiszternek a kereskedelem és közlekedésügyi minisztert kell tekinteni.

12. §.

E rendelet hatálybalépésével a géperejű bérkocsi ipar munkakörének szabályozása tárgyában kiadott 159.833—1931. K. M. számú rendeletnek rendelkezései Budapest, székesfőváros kivételével oly városban vagy községben fuvarozó telephelyes géperejű bérkocsivállalatok tekintetében, ahol közhelyről fuvarozó géperejű bérkocsivállalat van, hatályon kívül helyeztetnek.

13. §.

A jelen rendelet a kihirdetést követő tizenöt nap elteltével lép hatályba.

Polgármester.

APROHIRDETESEK

Alkalmazást nyer férfi

Két jó
pékségéket azonnal felveszek. Boskovics, Cegléd uca 1. 396

Kifutófiú
16—20 évesig felvétetik Adorján László fűszerkereskedő cégnél. 442

Egy
fiatl afodrászsegéd felvétetik, Szent Anna u. 14. szám. 421

Kerékpározni
tudó kifutófiút pékségbe felveszek, Nyil uca 79. szám. 441

Szabóságéket
ferfiruha vasaláshoz felveszek Lengyel kelmefestő, Csapó uca 24. 438

Kútkezelőt
felveszünk. Jelentkezést személyesen, eddigi működést feltüntetve bizonyítványokkal ellátott ajánlattal, 26-án 10—11 óra között. Steana, Déli sor 4. 436

Fodrászsegéd
felvétetik, Kiss, Tekei uca 92. 446

Az Alföldi
bontásnál napszámósokat és akkordosokat azonnal felveszünk. — Bontási iroda. 447

Kocsis
hosszú bizonyítvánnyal szikvizüzembe azonnali belépésre felvétetik. — Szappanos uca 18. 444

Férfi
fodrászsegédet felvesz, Moldván, Szent Anna 1. 445

Fodrászsegédet
felveszek, Eötvös uca 64. szám. Kárpóli. 431

Egy kifutó,
aki már pékségben volt felvétetik, Tözsér sütődé, Csapó uca 14. 431

Urifodrászt,
azonnal felveszek, Méliusz-tér 9. Értekezni lehet: Beresényi uca 69. szám. Jenei. 429

Férfi
fodrászsegéd, fiatal, azonnal felvétetik, vidékre. Értekezni: Kossuth uca 36., üzletben. 424

Jómunkás
fodrászsegéd felvétetik. Petőfi-tér 6. Bukovits. 423

Fodrászsegéd,
magas fizetéssel felvétetik, Takács, Baranyi uca 42. 417

Fodrászatanulónak
leányt, vagy fiút felveszek, Horgonyi. — Szoboszlói út 4. 416

Fodrászsegéd,
jómunkás, azonnal beléphet Polgárnál, Attila tér 4. (görög templomnál). 411

Alkalmazást nyer nő

Gyermekszertető
nőt, 2 éves kislánnyomhoz keresek, aki takarítást is vállal. Nyil uca 79. szám. 440

Vasalónőt,
vegyi ruha vasaláshoz. Állandó munkára felvesz Lengyel kelmefestő, Csapó uca 24. 439

Varróleányt,
aki vasalni tud, állandó munkára felvesz Lengyel kelmefestő, Csapó uca 24. 437

Gyakorlott
segédlányt állandó munkára felvesz Sebők M., gyermekruhásalon Rákosi Jenő uca 7. 413

Leány,
vagy fiú, tanulónak felvétetik, Forgácsné, Hatvan uca 71. 410

Alkalmazást keres nő

8 éves
kislánnyal elmennek kisebb családhoz vagy házvezetőnőnek, 34 éves vagyok, rk. iskola közelében. Cím a kiadóban. 392

Háztartási alkalmazott

Megbízható
ügyes bejárónőt felveszek, Svetits-palota, J. udvar V. 2. 419

Egy
mindeneslány, kint lakással felvétetik, Varga uca 2., étkezde. 434

Bejáróleányt
felveszek, Károly Ferenc József út 42. 409

Ajánlat

Gyermek-
és iskolai cipők legolcsóbban Ökrös saját-készítményű raktárából szerezhetők be. Sas u. 1. szám. 151 9. 22

Villanykörte-
csere 20 fillér. Dísz tárgyak, rádió, gramofon, gramofonlemez, olesón Vagyonmentő, Hunyadi uca 22. 1526 9. 9

Pofoskairtást
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel vállalja Kiss ciánózó vállalat, Kigyó uca 5. szám. 1867 9. 2

Ciánóztasson
bizalommal a „Csala” ciánózó vállalattal. Rákóczi utca 9. szám. Telefon: 14-27. szám. 1875 9. 2

Fáy arekrém,
napbarnított arcokra a legjobb. Kapható Grósz Nagy Ferenc patikában (színház mellett). 1322 9. 6.

Diákot keres

Diákot,
izr. úri család, központi fűtéses lakásban, teljes ellátással elfogad. Ferenc József út 43. sz. 1. udvar V. e. 2. 418

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
fínom koszt a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapszámra, Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39 szám. 800 vv

Élelmiszer ital

Napiáron
csomagoló, rozsbarack, óriás, cukorkörte 16 fillér, Poroszlai út 73. szám. 430

Kereslet

Veszek
bútort, zálogjegyet, varrógépet, irodaberendezést, mindenféle ingóságokat. Hívásra jövök. Csapó uca 16. 707. 9. 7

Tüzelő anyagok

Száraz
bükkszászból felvágott tűzifa 500 kg vetelénél hazaszállítva 3.80 P és 4.40 P Grünfeldnél, — Hatvan u. 21. Telefon: 29-82. 77 1. 3.

Tűzifa
és szén legolcsóbban Sándor László Dózsa u. 25 T. 27-01. 1092 8. 31

Tűzfát-szent
vásároljon legolcsóbb napiáron Vágó József tűzifa-szénkereskedőnél „Margit fürdő” mellett. Telefon 10-24. 1080 vv

Hangszer

Zongora
jótányosan bérbe kiadó Értekezni délután 3 óráig. Magoss-tér 17. 435

Bútor

Régi
bútorok porcellán figura kis- és nagy takerékfűzőhely, elköltözés miatt eladó. Hunyadi uca 17. 365

Atadó üzlet, vendéglő

Fűszerkereskedés
illaméréssel, lakással, külön udvarral átadó. Vadászi, Meszena uca 1. szám. 432

Kiadó lakás nagyobb

Négyszobás
emeleti modern lakás, parkettes, november hó elsejére kiadó. Károly Ferenc József út 23. sz. Megtekinthető délelőtt 10—12 óráig, délután 3—5 óráig. 1757 vv

Novemberre
kiadó négyszobás, fűdősobás uccai földszinti lakás, filegóriával kertés udvarral, Szent Anna uca 35. 359

Butorozott szoba

Kiadó
különbejárattú butorozott szoba, esetleg két személynek Csapó uca 19. sz., Grószné. 426

Központi
fűtéses bérházban egy uccai butorozott szoba, azonnalra is kiadó. Értekezni: Kossuth uca 15., trafikban. 382

Elveszett

23-án éjjel
a Budapestről jövő vonatból eltűnt egy esomag, szobakellékekkel. Kérlek a becsületes megtaláló küldje Nyiregyháza, Schvartz Ferenc, Kossuth uca 6., jutalomban részesül. 389

Ingóság eladás

Elkölthetés
miatt egy sparhelt olesón eladó. Cím: Meszena uca 2. szám. vv.

Vasredőnyös
kirakat, ajtó, fürdő-kád eladók Magoss György tér 9. patikában. 1968 8. 31.

ÓLMOT

vesz lapunk nyomdája
József királyi herceg u. 1. sz.

Mosott rongyot

vesz
lapunk nyomdája

KIRÁLY KAVÉI
MÉGIS A LEGJOBBAI AROMÁS ZAMATOS KAVÉI
KIRÁLY ÜZLETÉBEN AVEVO ELŐTT PÖRKÖLIK DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM

Zephir kályba,
(fatüzelésre), hat lyuku teljesen jó állapotban 30 pengőért eladó, Domokos Lajos uca 6. 1234

Tankönyvek,
római katolikus gimn. hetedik osztályába való, olesón eladók. Tanító uca 18. vv

Sírkertítés
120 magas, 360 hosszú, 260 széles, jókarban eladó, olesón, uccai front-ra alkalmas, Széchenyi uca 6. szám. 332

Tűz-
és légvédelmi vizeshorodók eladók, Vargáná, Hatvan uca 68. 415

Kertifeeskendő
mangorló mosógép, gyalupad, magasülőfürdőkád, tornyos vaskonyha, üstház, cselédágy, kerli garnitúra, szalon-garnitúra, bútorok kerli felszerelések, Andrássy 8. 5—7 óráig. 412

Ingóságvétel

Vennék
43-as cügos cipőt, közeptermetre extraruhát jó állapotban. Jókai 6. 433

Eladó ház

Példátlanul
olesó, elköltözés miatt háromszobás téllakás, díszparkkal, díőfa-óriásokkal, gyümölcsös-sel, Horthy út mellett, Villatelek

egy 404 s egy 327 négyszögöles a Lajos király téren, közművekkel sűrűsöen eladó. Értekezni: Nap uca 4. 107 vv

Adómentes ház
2 lakással népfürdőnél eladó, földdel eserelek Bakstai, Sándor uca 6 sz. 1947 8 31

Eladó házhely
a Sámsoni követűttől 1 percnnyire. Apponyi u. 48. szám. Négyszögöle 3 pengő, Részletfizetés mellett is. 2+

Kitűnő
állapotban levő 3 személyes DKW és 2 személyes Fiat Balilla autó, továbbá 500-as Puch, Ariel és BSA motorkerékpárok és egy darab kitűnő állapotban levő 4 személyes DKW autó eladó. Szoboszlai-nál, Széchenyi uca 24. 1216 vv

Jól jövedelmező ház
reme feltételek mellett eladó. Havi 111 pengő hoz, mert 1 kétszobás, 3 egyszobás, konyhás lakás és 1 üzlethelyiség van bérbeadva. Cím a kiadóban. 21 A+

Alkalmi vétel
kedvező áron eladó 132 négyszögöles telken három egy szoba, konyhás és két egyszobás lakással bíró ház. Havi bérjövödelme 56 pengő. Cím a kiadóban. 13 A+

Villa,
háromszobás, összkomfortos, parkírozott, gyümölcsösökkel és szőlővel beültetett 448 négyszögöles telken, villanegyedben sűrűsöen eladó vagy földbirtokkal elcsereleendő. Értekezni: Nap uca 4. szám. 07 vv

Takáros
kertségi ház, nagyon olesón megvehető, a Bozzai telepen, — 334 négyszögöles telek, 1 és egy szoba, konyhás lakás és egy egy szoba, konyhás lakás van benne. Kevés pénzzel átvehető. Cím a kiadóban. 16 A+

Vargakerthben
kitűnő vétellehetőség nyílt egy most renovált házra. A lakbérből a ház ára kifizethető, mert 2 kétszobás és 6 egyszobás lakásban bérlelők laknak. Most havi 97 pengőt fizetnek. Jó feltételek mellett a ház azonnal átvehető. Cím a kiadóban. 20 A+

Eladó föld

Zeleméren,
Lorántffy kertben, 12 magyarholdas ingatlan, melyből 1 hold termő szőlő, 3 hold termő gyümölcsös, masszív alapincézett lakóházzal, gazdasági udvarban, iszállóval, szivattyús kúttal, jutányosan eladó. Befektetésre igen alkalmas. Értekezni: Honvéd uca 28. 1234 vv.

Eladó
Hajdúszoboszlón a Déli Tilalmason 54 kat hold prima tanyásföld. Értekezni: Czegléd Lajos, Hajdúszoboszló, Rákóczi uca 74. 591 vv

Szerkesztő: PÁLFI JÓZSEF

Kiadási felelős: (F.) SZIGETHY GYULA

igazgató

Kiadja és nyomja a TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY.